

F 1

1870 VII

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

1870

VII

20

ფიქრი განდგეილისა

10
20
30

ერთსეულ დაღონესული ბნელიანსა ღამესი
 ღარდით ჭ ჯავრით სავსე ვწახწალებდი ქუხებში.
 ვფიქრობდი: განქრა ხეძთჳს ამ სოფლის ნეტარება,
 მაინც, საბრძლო გულო! სიცოცხლე გენატრება!
 განა შენ არ იუავი! ქვებით რომა ჩაქოლეს,
 მართალ გიძიეს შური. აი რა მოგიგონეს:
 მოგვასისა მტკერი ხარ, მოგვას უთხარი ორმოსა,
 უოველ ავთილ განმრახვას აქრობ, ყრი ნაცარსა.
 ხომ დამერთმა უწეის, გულო! რაც რომ მე ფიქრი მქო-
 ნდა,

რაც რომ ჩემი სურვილი, მე მაძინ მინატოდა.
 ვანობდი: მძანო! გეძინამს, თავი ვანებოთ, მინსა,
 ვიძროძროთ მამულისთჳს დავესნათ მძინ მტრობასა,
 მაგრამ ვინ კამიგონა დამაუოლეს მე ქვები.
 როდის იქნება განქრენ ჭემძარიტის მტრები.

ხლ. აკ...

ქ. ქუთაისს.

ქ. შატავას სახ. მწიგნობ. ბიბლიოთეკა
 ხელმოწერა: ...
 თბილისი

4152

წუარო

ოხ წუარო! წუარო,
წუნარად მჩქეფარე,
აღარ ეესტუმრო
სეგდით მღელფარე.
წუარო! ხომ გახსომს
ის დილა ტკბილი,
როც შენთან ვიყავით
ტრფობით აღვსილი.
ერთათ გიცქერდით
გულით მდიმარეს.
ვეტრფობოდით, უღხენდით
შენს არე მარეს.
იმ დროს წუარო-ჯან
შენ ვერას გრძნობდი,
ჩუწნ ნეტარებას
ვერ გვიმღწებდი.
ჩვეულებრივად
ჩიქ-ჩიქი
სკენ

ქონდა შენ ფიქრი,
განქრა ის ჯიმი,
დროი ნეტარი,
ვეღარ ვიხილო
ტურფა მდიმარი.
ოხ წუარო! წუარო!
აღსრულდა ვეგლა!
ვერ გავიხარო
ცრემლთა მაქუშ დენა:
ამასა გვედრი,
ჩემო მჩქეფარე!
ის ჩემი მხვედრი
კიდევ ახარე,
დაე ვიტანჯო,
ის ცოცხალ იუოს
ბედმა სიამე
მახედ მოიღოს,
ოხ წუარო! წუარო!
წუნარად მჩქეფარე,

აღარ გესტუმრო
 სევდით ძღველვარე.
 როცა მესტუმროს ის,
 ასე უთხარი:
 მოთქმითა ტირის
 სევდით გამქალღი.
 აღელდი, წუარო!
 თუ რომ აღელდეს
 შენმა ზვირთებმა
 ჰასუსი გასცეს.
 მაშინ ეგება

მე მომიცონოს
 ზ მცირე შუება
 გულს მომივლინოს.
 მაშინ, წუარო-ჯან
 გეტუვი მაღლობას,
 შორიღამ გიძღვნი
 მე ტრფიალებას.
 ახ წუარო! წუარო
 წუნარად მხქეფარე,
 აღარ გესტუმრო
 სევდით ძღველვარე

აღ. აე

ქ. ქუთაისს.
 1870 წ.

ერმობა ჭებუკობა მოსუ- ცებულება და სიტყდილი.

ცხრას თვეს საშოსა შინა, დედა ზრდის თავის ერმასა.
რა მოვა დრო შობვისა, ამბობს ვაების ხმასა;
ნამეტნავის სიმწარით თითქმის დაიგლეჯს თმასა,
ბოლოს შობავს ოხრობით, ჩხვილსა ჭ ახალს ერმასა,

ნახავს თვსგან შობილს ესმას, არა მკუდარსა, სუ-
ლიერს,
კონებაზედ მოსული, სიტყუას იტყუს ბედნიერს;
რადც რომ უშნო ქქონდეს, მიაშვავსებს მშუჭნიერს,
ღ იმისა საზრდელად რბეს აწოებს ზომიერს. —

ადიზრდება ეოველთუს მამა-მისის ქონებით;
შევა სიჭაბბუქში, არ იქმნება მონებით.
მშობლის სწავლა არ ესმის, არც არის მოთმინებით
ღ საქმებს იმოქმედებს, მხოლოდ თვისის კონებით. —

ყვის წლისა შემდგომად, სიტყუას იტყუს ხმიანად;

ლექსი.

გონებად გამოხატულს ედირსება ცვიანად.
ბოლოს თუთონვე იგრძნობს, რომ ეოფილა ზიანად.

სოფელსა შეიფარებს, ჰკონებს მას ბედნიერად,
ღუ, ღამე ზ ეოველს წამს დადის, მსუქნიერთ მხერად.
ანობს „დრო ახლა არის ეოფნა მხედ ზ ძლიერად.
„ცოდვებს მაშინ ვინანებ, როს ვიქმნები ხნიერად.

თავის სიჭაბუკეში ლხინითა სჭამს სადილსა,
ეოველთუხ ადასრულებს, თუსსა ბოროტს წადილსა;
გონებითა თუსითა არ იფიქრებს სიკუდილსა,
არცა არად მიიხნევს დმერთის რისხვით ქადილსა.—

სამოციის წლის შემდგომად მოქმედებულს იგონებს,
დმერთსა ზ წმინდანებსა, დიდის კრძალვითა ჰკონებს;
ცოდვების სინანულსა თუთ დირსეულად ჰკონებს.
ზოგი ისე მოკუდება, რომ ველარც შეინანებს.

ბევრსა უქმად გაუვლის, იმ დროს ის სინანული,
წარსდგება დუთის წინაშე საიქიოს წასული.
ცოდვებისა ჰატეხად, იქმნება დასაჯული;
ზ წარსული ქუჭმუნელად იქმნება კატანჯული.

• ოჰ სიკუდილო! კაცს მოჰკლავ ზ მიწად კარდაქცა
ცოდვილებსა კეთილზედ, ცოდვებისკან მოაუცვე; მს-
საითაც რომ ივლტოდეს, მაინც არსად გააქცევს
სიკუდილს შემდგომ, ეველა სიმდიდრესაც დასაჯავს.

სიკუდილს ვინ მოურჩება, რადგან ესრედ არს წერა:
 ჩუწნს თვალთ წინ დვას სიკუდილი, მაინც არა გვაქუს
 მხერა.
 ბოროტებას ვმოქმედებთ, რადგან გვაქუს გულის ძეგრა.
 ვეღამ თავს შევაცროთ არ გვარგებს სხვისი ცქერა.

ი. ქაჩუსა-ძული.

7 დეკემბერს
 1860-სა წელსა.

ჩაქ

(შემდეგი.)

—აა! შენ წმინდა ქალწულო ქალო, კანა ამ კვარ
საქმეებს სჩადიხარ—ას! შენ უნამუსო ღ კარუენილო!
წმინდათ მიჯანდა შენი თავი ღ შენი ქალიძულება? ღ
ჩუმათ ემე საეუარლებსა! მითხარ ახლავე ვინ იყო ისა,
რომ ასრე მწარეთ ეხეოდო კისერზედ?

ბეატრიხე გამტერდებოდა, ღ შეატყერდებოდა თვალე-
ბში მამსა, რომელიც სიავისა გამო ევიროდა:

—სთქ ჩქარათ ვინ იყო ისა თუ ესურს მე შენ არ
მოგვლა ეხლავე:

ბეატრიხე არ იღებდა ხმასა, ამისათვის ჭრანჩესკო
მოკიდებდა კელსა თვისსა ქალიძულსა თმაშია ღ დაუ-
წუებდა კლეჯვასა მუჭ-მუჭათ,არ დაკმაყოფილდებოდა რა
ამითა დაუწუებდა მას ლანძღვასა კინებისა კარუენილის
სიტყუებითა; რომელნიც კაცის ურში განსაგონარი არ
იყო ღ ამასთანავე სცემდა გულში, სახეში ღ კისერში.
ოხ! რა სამინელ განწვალებასა მიეცემოდა საწუალი ბეა-
ტრიხე. ვის შექლო კაბედვით შეხედვა მისსა მშუწნიერ
თვალეზედა, რომელიც ეხლა იყო დასივებული ნამე-
ტნავი ცემისა გამო ღ მშუწნიერ აღისფერისა ნახისა
ლოუებზედა რა ღ თეთრსა შუბლისაგან მოწუეთამდნენ
დაბეჟილნი სისხლნი ღ ცრემლნი, ვარდის ფერ ტუჩე-
ბითგანა მისა წამოსკდებოდა წუაროსავითა კახურებულ-
ცემისა გამო სისხლი, მაგრამ ბოროტებითა სავსე^{ვის}
მასა მისსა გული არ დაუწუებოდა მას ზედა, ღ თო ჩე^{ააა}

ვდა რა მიწასედ უმანკო ბეატრიჩესა, შესდგებოდა მას
სედა წიხლებითა ღ მერმე ის ათრევედა თმითა ზოღსედა,
მაგრამ ბეატრიჩე არ ამოიღებდა სმასა ღ მიეცემოდა
ვანუსომელსა მოთმინებასა, ოღონ გამწარებული იმისა
წვეითა გამო ამოიქნეშიდა რამოდენამე სიტყვისა.

—ვაიმე! ვაიმე!

ვაათავებდა რა წვალებასა მას სედა, მერმეთ გაერი-
და უოველთა მოსამსახურეთა მარციოს მეტსა, რომე-
ლსაც ეტეოდა:

—შენ მარციო როგორც ჩემი ერთგული ხარ წადი
ღ მოიტა ჩემის კაბინეთითუან კლიტენი ღ მოდი მა-
ლე, რათა ეს უსირცხვილო სარდაფში ჩაუბდო.

აღასრულებდა რა მარციო ბრძანებასა ჭრანჩესკოსი
წარიუვანდნენ საწვალ ბეატრიჩესა სარდაფში.—მარციოს
მიჭყვანდა წინეთ ბეატრიჩე ღ უკან მიჭყვებოდა ჭრანჩე-
სკო, ღ მიიუვანდნენ რა ბეატრიჩესა სარდაფთან: ჭრან-
ჩესკო ეტეოდა უკანითუან მარციოსა: კელი ჭკარ ღ
ისრე შეაგდე, მაგრამ მარციო ვითომც აღასრულებს
ბრძანებასა მისსა, მიასწებოდა კედელზედა ღ ბეატრიჩეს
შეუშვებდა მძვდობიანათ სარდაფშია.—შეამწვედევდა რა
ბეატრიჩესა, ამ დროს მარციოს ჩამოესმებოდა ამ სარ-
დაფითუან ვმა; რომელიც იმასოდა:

—„ვაი! როგორ მშიერი ღ მწუერვალი ვაშლები ღ
როგორ დამატყუილას იმ უმღრთომა ღ კაცის ძველელმა.“

ჭრანჩესკო მიხვდებოდა რა აღიმძის სმასა, რომელიც
რ იყო მკუდარი, დაატყუილებდა მარციოს ვითომც

ამ სარდაფში ჰანაძან მისძან, მოკლა შიძძილითა კაცი ვი-
ნმე ზ სული იმა კაცისა მუდამ კვნესის ზ იმასის ამ
გვართ, მაგრამ მარცრო ივრძობდა რა მისსა ბორო-
ტებსა, იფიქრებდა: სწორეთ კიდევ ვინმე იქმნება ამა
სარდაფში ავრე შეწუხებული, როგორც ბეატრიჩე ჭრან-
ჭესკოსაგან. მიიფანდა რა ჭრანჩესკო ბეატრიჩესა სარ-
დაფში, სადაცა იყო ბნელი ჭკრამდა კელსა ზ ეტეოდა:
— წადი დაწვევლილო ზ ეხლა კასინჯე ჰური ზ წუ-
ლი სინანულისა.

საწუალი ბეატრიჩე, ძრეული კელის კვირის გამო, მკ-
ვარდებოდა სარდაფში წამოკრამდა ქვაზედ ფესსა ზ დ-
მცემოდა საძინლათ, რის გამო იტკუნდა ტუჩებსა— ზ გა-
რდიქცეოდა. ზ რამოდენიმე ხნისა შემდეგ მობრუნდ-
ებოდა, განახელდა თვალებისა ზ შესედაძდა, რომ სულ
ღამეში ზ ბნელში იყო ზ კაცი მოხმარე მისთვისა არ
იყო.— მერმეთ მიწეოდა მიახლოვდებოდა კედელსა ზ მი-
ანჯებოდა მას,— საწუალი ბეატრიჩე მიეცემოდა განუზო-
მელსა ფიქრსა ზ ამბობდა თავისთვის.

— ვაი შევაი, ღმერთმან მიმატოვა მე! ანუის სულ-
დემულთაგანთ არ ძალ უძთ შევლებად ჩემდა— არ ვის.
შენ არ დაშჯვი მე უფალო! მისთვის რისა გამო მე ეს
ღამემართა, რამეთუ იყო შენდა ცაზოგზაფნილი კაცი სა-
შეულებლად ჩემდა, მაგრამ არ მოხდა... კვიდო! სიცო-
ცკლეო ჩემო კვიდო:— ოხ! ვაიმე გვონებ შენ ეხლა მკუდ-
რი ხარ ზ ბაასობ ჩემზედა ჩემს საუფარულ ვირგილის-
თან ზ ორნივე ერთათ მიძელით მე. ოხ! ღმერთო ჩე

მო! გვიღო მე შენ გთხოვ, რომ შენი სიკუდილი მე არ დამხბრალო, აკი ცითხარი თავიღვან, როდესაც მე შენ შემოეუბარე რომ მე უბედური ვარ მეტეი ღ შენ არ დამიჯერე ღ მეც შემოეუბარდი უმეტეს შენისა სიუფარული-სა. ესლა რა ვქნა.—რისთვის არს ცოდვაი მოკვლა თავისა თვისისა? არა ესა რომ ცოდვა არ იუვეს, მე ამდენ-სანს მივსცემდი ბოლოსა ჩემს გამწარებულ სიცოცხლე-სა, მაგრამ ამისათვის არ ძალძიმს.—უფალო ჩემო! მე შენ არ ვაბრალებ, ჩემს ტანჯვასა. რამეთუ შენს საკუთარს მკლსა იესო ქრისტესა, თუთონ დასდევ ზურგსკდა ჯვარი სასჯელისა თვისისა, მაგრამ მე იმ გვარი კუთ-ილისა ჯვარი დამსდევ, რომ მე მისი ზიდვა არ ძალძიმს, ამისათვის ვეჭობ მას ღ ვისაც ჭსურს არდილობისა ღ ამისათვის მე მსურს ძალე დაულიო დღენი ჩემნი.—

იტყოდა რა ამასა ბეატრიჩე, გაიქცევოდა სამხინლოთ ბნელსა; სარდაფში, ეტაკებოდა თავითა კედელსა ღ და-ვარდებოდა უსულ-გულოთა, რითაც ჭსურდა მოკვლა თა-ვი თვისი, მაგრამ სული მისი ძანც არ ამოვიდოდა გვაძიდვან.—

სიკუდილი ადგილს ვიტანში

თავი XIV

რა საკვრველია უძვობესი იქმნებოდა ბეატრიჩესათვის ღრილი, მაგრამ სქელი თმანი მისნი, რომელიცა

ქონდა მას დახვეული თავზედა, არ ამღუეღენ ნებსა ბეატრიჩეს ადსრულებად თვისსა სურვილისა და ინახა-მდენ თავსა მისსა რომელიც მოხვედებოდა მწარეთა კედელზედ, უვნებელად თუძცა თავი მისი ატკივდებოდა საშინლათ. რომლისა გამო ვარდაიქცეოდა, მაგრამ რამოდენიმე წნისა შემდეგ მობრუნდებოდა და მოაკიდებდა თავზედა კელსა, რომელიც გამოუთქმელათ ვბრუებოდა და არა ვაკეუბოდა რა სად იყო და როგორ მოსდა ამ ბნელსა ალაგსა. — ცოტა ხნის შემდეგ ბეატრიჩეს ჩამოესმეობდა ხმა, რომელიც უძახოდა მასა, ბეატრიჩე წამოიწყოდა და დაუკვირდებოდა და ხმა ანა იმ კვარად დაიწეებდა მახილსა სახელსა მისსა; ბეატრიჩეს გაახსენდებოდა ამ ჟამად სიტუჟანი თვისსა მძის ვირვილისა, რომელსაც უძახოდა დედაი. და ამისათვის ბეატრიჩემ, მიამსგავსა ეს ხმა დედის ხმასა, და მძისა თვისსა ვირვილისა, და ამისათვის გაუსარდებოდა ბეატრიჩესა, წამოდგებოდა და პასუხსა სცემდა განცხრომილ სისარულითა:

— მადლობას გწირავ დედაო ჩემო! მადლობას გწირავ ჩემო საუვარელო ძმაო ვირვილი, რომ მოხვედით საშველებლად ჩემდა მაგრამ ერთი მითხარით გვიდო რისთვის არ მომიუვანეს, რომ თქუწნისა წინეთა ამბორსა მეუო ტუხნი ჩემისა საუვარლისა. ვანა დედა ის ჩემი ქმარი არს და არა შემრცხვება მე კოცნად მისსა, რამეთუ კოცნაი ჩუწნი არ იქმნების წინააღმდეგ საძღროთ წერილისა. . .

ხმა მოახლოვდებოდა უმეტესად.

აააა

—ბატონო ბეატრიჩე გამოფხიზლდით, ნუ დაეცემით სულითა, ნუ შემინდებით, ეს მე ვარ მარციო ჭ გიძახდი თქუწნა.

ღ მარციო შემოვიდოდა ამ დროს ბეატრიჩესთან ჩუმათა; ბეატრიჩე იყო მიცემულ ზეციურ ქუჭუნეობასა იმ ჟამად, ჭ მარციოს ხმანი იმას არ ესმოდნენ ჭ ამისათვის მარციო ეტეოდა:

—რას ანობთ, რას ჰფიქრობთ, ბატონო ბეატრიჩე, ვაძაიფხიზლეთ მე თქუწნთან ძრეულ საჭირო საქმე მაქუს, ჭრანჩესკო ჩენჩი ავი ბებერი არის მიცემულ ძილად ჭ თუძც თქუწნი ნება ჭ სურვილი იქმნებინ მე იმას აღარ გამოვაფიქრებ საუკუნოდ.

—რას ანობ მარციო მე შენი ხიტეუანი არ მესმის ჩემთ თავი სავსე არს ღრუბლითა.

—აი რას ვანობ ის ვინცა, რომ თქუწნ ასრე ვაწვალებთ, ისა ვინც რომ თქუწნი საკუთარი ძამა არს; ისა ვინც თქუწნი სიკუდილი სურს, თუ ცოცხალი დარჩა, იმასა სძინამს, ცნებავსთ, რომ ის მოკუდეს სუთი მინუტის შემდეგ? იმასო სიცოცხლე ჩემს დანის წვერში არის.

ბეატრიჩე მობრუნდებოდა ჭ ჰასუხსა აკებდა.

—არა, არა მარციო ღმერთთან დავიფაროს ამ საქმინავან ჭ თუ შენ ეს საქმე აღასრულე მე შენ შემეზარები ჭ კიდევაც ვაგყემ, იუოს ჭ იცოცხლოს მან, რამეთუ ბოლოს შეინანებს.

შეინანებს! სად ვაკონიდა, რომ მკვლს შევანე-

ბიოს თვის ცოდვანი.

—რა ვენა ღმერთმან ღ მან იცოდეს, ნეტამც მე მოგუქდებოდე ღ განშორდებოდა მასა, მარცხო თუ ღმერთი გრწამს განაშორე ჩემი სული ჩემის სხეულისაგან ღ დამკარ რაიმე თავზედ, რომ ესლავე დაულიო სული ჩემი.

—არა ბატონო ბეატრიჩე, გთხოვთ რომ მოითმინოთ, ღ არა შეიძულოთ თავნი თქუწნი, მე ესლა უნდა ვიანლოთ, ეგების განიღვიბა იმა უძღრთომა მამამან თქუწნმან, ღ თუმც შეკვიტეო არაეინ კვიძველის მისი კელიდგან.

წავიდოდა რა მარცხო გზაშია მოაკონდებოდა ის კენესა, რომელიც უწინ მამოესმებოდა ღ მიაუერებდა მეორე კარსა სარდაფისას, სადაცა დაურაკუნებდა კელსა ღ გამოვიდოდა ხმა საწუალი ალიმჰისა:

—ღმერთო ჩემო! ვკუდები მიშველეთ, როგორ მძიმატყვით მიშველეთ რამე.

მარცხო შეპირდებოდა ალიმჰის მოშველებასა. ღ წავიდოდა თავის აღასთან, რომელიც ეტყოდა მარციოს:

—წადი წაიღე კლიტე ღ გააღე კარი ბეატრიჩესი ღ მიუტანე მას წუალი ღ ჰური ღ ამასთანავე წაიღე ძალამო ღ დასცხე სახეზედა თუმც მართლა ნატკენი აქუს რაიმე. მიუტანდა რა მარცხო ჰურსა ღ წუალსა ბეატრიჩესა ეტყოდა მას:

—ბატონო ბეატრიჩე! აი საჩუქარი, რომ თანაგანა თქუწნ მამამან თქუწნმან; ღ ლ სას...

მას ჰურსა ზე წუალსა.

მერმე მარციო დაბანდა ნაზათა ჰირის სახესა მისა
ღე დასცხებდა მას ძალამოსა ზე იტეოდა.

— დმერთი როგორ ითმენს ამა საწულის ქალწულის
ქალისა წვალებასა, ზე არ კარდუხდის იმა უღმერთო
ჭრანჩესკოსა. შეუსჯევდა რა ჰირის სახესა ბეატრიჩესა,
მარციო ეტეოდა მას ნელისა სიტყვებითა.

— ბატონო ბეატრიჩე, რადგანაც არა ცნებათ, რომ
მე ძამა თქუწნი მოკვლა, დღესვე უნდა გაიხლოთ მე
აქედამ თქუწნის სახლიდამ.

— მარციო რას ანობო მკვასა, გვიდო მოძიკუდა ზე
მიმატოვა მე ზე შენც გინდა მიმატოვო მე?

— უინ სოქუა გვიდო მოკუდაო?

— მამ გვიდო ცოცხალია?

— ცოცხალია იმას არა უძავს რა.

ბეატრიჩეს სიხარულით გაუღებოდა გული შიგნითა.

— ბატონო ბეატრიჩე! მე თქუწნე გაგიტუდებით, რი-
სთვს მსურს მე მოკვლა ძამა-თქუწნისა. — მე მეავდა
მშუწნიერი ლამაზი ცოლი, რომელიც მოძიკლა ერთ-
ხელ ვიტანმი უღმერთოდან ჭრანჩესკომ, აი მოიხსენგო
მე თქუწნე გაიხლობთ: ერთხელ გზამი შაეყარა ჩემი ცოლი
ჭრანჩესკოსა, რომელსაც მოეწონა საძინლათ ზე სთხოვა
ჩემს ცოლსა აღსრულებად მისის წადილისა, ზე რად-
განაც ჩემი ცოლი არ დაჭევა ნებასა, ამისათვის მოძი-
კარა

მე თქუწნე მიიღეთ აზრშია ზე თქუწნე ქალწულებამ
საქმე, მე იმისათვის დაუდექ ძამასა თქ-

უჭნსა ლაქიათ, რომ მსურს ადვასრულო სურვილი ჩემი.

—მაშ მარციო! გსურს რომ მაძაი ჩემი მოკლა? არა მე შენ გვედრები რომა იმას სიცოცხლე აპატიუო.

ამ დროს მარციოს გაახსენდებოდა ალიმპი ღ მობრუნდებოდა წასვლად ალიმპისთანა. —დაღონებული ბეატრიჩე თან გაჰყვებოდა რათა ჰსურდა შეეტეო საიდუმლო, რომელიც იცოდა მარციომა.

თხოვნა

თავი XV

მივიდოდნენ რა ალიმპისთან მარციო ღ ბეატრიჩე, შეაღებდნენ კარსა ღ ნახვიდნენ შიმშილით ჰკეო ნაკლულსა ალიმპის, რომელიც ივინებოდა ღ გაჯავრებულათ ანობდა:

—ახ! შენ კარუენილო ჭრანჩესკო—შენ კაცის მკვლელო! შენი გულისათუხ რამდენი ცოდვანი შევიერიფე: საწუალსა სტოლიარსა სახლი დაუწვი, თუთონაც დაიწო, ცოლ-მული ობლათ დაურჩა, ქალი მოვიტაცე, დამკოდეს ღ მოვედი შენთან დასამალავათ ღ შენ კეთილის მაგიურად ეს მიუაფი, მომიცადე, მე შენ გაცნობებ როგორც უნდა კაცის კელა:

ღ ამ დროს მარციო მისცემდა მას საჭმელ ხას?

ლსა, კაიმაგრებდა რა მითი ტანსა ალიმში, მოიხედა-
მდა ზე შესუდამდა ბეატრიქსსა, რომელიც იყო ნუგეშის
საცემად მოსული მასთან, ზე სთხოვდა ჰატიოსა მამასუ-
და, რომ ალიმშის განთავისუფლების შემდეგ არ მო-
ეკლა ჭრანჩესკო, — რათა ბოლოს თუთონ შეინახეს. —
ალიმში შევედრებოდა მარციოს გამეებად მისსა, მარ-
ციო შეჰპირდებოდა, როგორც ჰატიოსანი კაცი, გამე-
ებად დილასა, რადგანაც ესლა დრო არ იყო განთავი-
სუფლებად მისსა. დამშვიდებდა რა ალიმშის მარციო
მოვიდოდა ბეატრიქსთან სარდაფში ზე მისცემდა ბეატ-
რიქსსა დანასა საჩუქრათ, რომლითაც უშველიდეს თა-
ვისა ბეატრიქს, თუ საჭირო იქმნებოდეს.

ბეატრიქს შევედრებოდა მარციოს მოცანად მისთვის
საწერ-კალამისა, რადგანაც ჰსურდა დაეწერა წიგნი ზა-
პასთან, გასამცხადებლად თვისსა მწუხარებისა, მარციო
აღუსრულებდა სურვილსა ზე ამასთანავეც დაარბიებდა
ბეატრიქსს, გინიცობა არის თუ ჭრანჩესკომ დაანორა
წამოსულა ბეატრიქსთან, ამ დროს მარციო თოფს ვა-
ინჯრის ზე მითი შეიტყოს ბეატრიქსა ზე დამალოს სა-
წერ-კალამი, — დაარბიებდა რა ბეატრიქსსა მარციო წა-
მოვიდოდა თავის ალასთან, რომელიც კიდევ იწუა თა-
ვის საწოლზედ ზე ორნი რაზბონიკნი, ბერის ტან სა-
მოსში იუვენენ გრაფთანა, რომელიც დაარბიებდა ამა რა-
ზბონიკებთა ზე შევედრებოდა მათ მოკვლად მარციოსა,
რომელსაც გამოუშვებს სვალ დილით როკა ჰეტროლა-
შია, ზე დახვდნენ მას გზაზედა მოსაკლავად მისსა, რო-

110

მელიც იჯდება ცხენზედა, ზე ექმნება ჩაცმული ჩემი წითელი სახვეველი.—მარცხო ჩუმათ გაიურებოდა კართვან ზე შეიტკობდა საიდუმლოსა თვისისა აღისა.—ზე როდესაც ის ორნი ბურნი გამოვიდოდნენ კარეთა, მარცხო შეეურებოდა იმათა ზე ორნივეს იცნობდა, როგორც თვსთ უწინდელთ ამხანაგთა, ზე საქმეს თვისის სურვილისამებრ ვარდასკეთებდა მათი შემწეობითა, გაუშვებდა რა იმათა თვთონ მარცხო შევიდოდა აღასთან რომელიც მისცემდა ბრძანებისა წასვლად ხვალ დილით როკაპეტროლაში, წადებად თვისის წითელ სახვეველისა, რომელსაც საუკუნოდ აჩუქებს იმას ზე მომზადებად იქ სახლებისა, რადგანაც გრათესა სურს წასვლა იქა—მარცხო შეჰპირდებოდა ზე გამოვიდოდა კარეთა მოსამზადებლათ იარაღებისა.—ამ დროს ჭრანჩესკო მოინდომებს ბუატრიჩეს ნახვასა ზე წაუა სანახავად მისსა, შეხედამს რა მარცხო შიმაჯალსა საპურობილიეს გრათესა, თოფს ვაინურის, ჭრანჩესკო შეიტკობს რა ეძმაკობასა მისსა. ვაცეცხლდება, მაგრამ მარციოს არას ეტყვის, რადგანაც იმედი ჰქონდა მოვლად მისთა ხვალვე თულების კვლშია, რომელნიც შეჰპირდნენ აღსრულებად მისისა სურვილისა.

მარცხო მოეზადება რა, დილასედ ადგება ჩუმათა, გამოუშვებს აღიმძის საპურობილიდუან, გამოეთხოება ბუატრიჩესა, წადებს წითელს სახვეველსა, შეუდება ცენზედა ზე დაადგება კვასა.

ქ. მარცხ
სახელობა
ბიბლიოთეკა

მდინარე ტიბრი.

თავი XVI

წავიდოდა რა დეაკომო თავ მოძულესული თავის
სახლიდამ დიდხანს არ მობრუნდებოდა სახლშია, ცოლს
მისი ლუისა უცდიდა იმას მოუთმენლივ, ზ ჭყვიქრო-
ბდა თავის ქმარსედა ეოველს წამში; იქმნებოდა რა ლუ-
ისა მიცემულ განუზომელს ფიქრსა თავის ქმარსედა.
ამ დროს შემოვიდოდა დეაკომო სახლში, სადაცა ჭბო-
ვებდა ცოლსა ზ მულებსა, ჩაცმულ დახურულითა უმჯო-
ბესად, ზ ამისათვის გამოკითხამდა ცოლსა, ვინ მისცა
იმას შეძლება ჩაცმად ზ დახურვად მულებისა, ლუისა
რადგანაც დაფიცებული იქმნებოდა არ გამოტყდებოდა, ზ
ამისათვის დეაკომო იფიქრებდა, რომ ცოლსა მისსა ჭყვა-
ნდა ვინმე საუვარელი, ზ იმისგან შოფულობს ამ ნიე-
თებსაო, ზ ამისათვის მიეცემოდა უმეტეს მოწვენილო-
ბასა ზ თავ მოძულებასა, ზ ამისათვის ეტეოდა ცოლსა
რამოდენიე საწუენ სიტუებებსა, ცოლი უმჯობეს გავუ-
ლისებული იმაზედ დაუწუებდა იმას ჯავრობასა.—ამი-
სათვის შეძულდებოდა რა თავი დეაკომოსა, ეტეოდა ცოლსა:
—მაჩვენე ლუისა! რომელი არს ამათგანი ჩემი მუ-
ლი, რომელსაც გამოვეთხოვო ზ წავიდე ჩემთვის?

— რას ანობ ღვაკომო! ესენი ეველანი შენი მუ-
ლები არ არიან?

— არა, რადგანაც შენ ცილი შემწამე მე, შენმა მუ-
ლებმაც შემძულეს მე, და აღარა ვარ ამიერიდან სა-
ჭირო მისთა, და ამისათვის შენ მაინც კებრალეობდესთ
საწუბლნი მულები ჩემნი, და მოუარდე იმათა დედობრი-
ვისა. სიუვარულობითა, და არ მოაკონებდე იმათ მამასა
თვსსა, შენ კებუეები, რომ ძალე დაგავიწუდე; თუმცა
ცრემლნი გარდმოვარდნილნი თვალთაგან შენსა ჩემსედა
ძალედ გამრებიან, მაგრამ მაინც კთხოვ, ნუ დაიმურებ
ჩემსედ ერთს მწვეთს ცრემლსა, და მოგცეს უფალმან უ-
მჯობესი ბედი და ქმარი როგორც შენს კულს უნდო-
დეს.

იტყოდა რა ამ სიტყვებსა ღვაკომო, ლუიზას კული
დაწუებოდა და ეტყოდა თავის მულებსა.

— მულებო, მიდით მამა თქუჩნთან და ნუ გაუშვებთ
იმასა.

მულები იმ წამსვე მიცვიუდებოდნენ ღვაკომოსთან, ერ-
თი მუხლზედ კოცნას დაუწუებდა, მეორე კალთაში კე-
ლს წააულებდა და არ უშვებდა, შესამე სკამზედ შესდგე-
ბოდა საკოცნელათ მამისათვის კისერში, მაგრამ ღვაკო-
მომ მაინც გამოეთხოვებოდა რა მულებსა, წავიდოდა ზირ-
ღაზირ მდინარე ტიბრთან დასახლობათ თავისა თვისისა.

ამ დროს ლუიზა გამოუდგებოდა უკანით ქმარსა და
დაუწუებდა მახილსა, მაგრამ ვერ გააკონებდა იმასა, უ-
ცვათ შევარდებოდა კვიდოს სასახლეში, სადაცა ჰქმო-

ბდა გვიდოსა მსხდომარესა, მარცოსა ზ ალიძისა შუა, ეტეოდა რა ლუისა გვიდოსა დეაკომოს ანბავსა, გვიდო იმ წამსვე წამოვარდებოდა ადგილიდამა, წაიუვანდა მარცოსა ზ წავიდოდა საშველებლად დეაკომისა, ლუისა ზ ალიძი თან გაჰყუებოდნენ იმათ ზ ამ დროს ალიძი დარჩებოდა რა მარტო ლუისასთან, გამოუტყდებოდა მას თავის უოფა-ქცევაში ზ ეტეოდა, რომ თითონ მან ალიძიმ კრავის ჭრანჩესკოს ბრძანებით მიუტანა მას წიგნი სავსე ტევილებითა, რომელშიაცა ეწერა ტევილი უოფა-ქცევა მისი, რამეთუ იუო დაწერილ თავის მამიდგან ჭრანჩესკო ჩენჩისავან, ზ რადგანაც ჭრანჩესკოსა ჰსურდა თქუწნ შორის ერთმანერთისა შებულება ის წიგნი მე გამომატანა გარდმოცემად თქუწნდა, რისა გამო საწუალი დეაკომო თავსა იხრობსო. —

გაიკებდა რა ამასა ლუისა უცფათა გაიქცეოდა სახლში ზ მივიდოდა საწუალ სტალიარის ცოლთანა, რომელიც იწუბ კრავოტხედ, ზ დაიფიცვიდა მას უფალსა, თხრობდა მისთვის სამართალსა, თუ რაიმე კავშირი საუვაროლობისა ჰქონდა მას დეაკომოსთანა, საწუალ სტალიარის ცოლი შეფიცვიდა მას, რომ სახელი დეაკომოსი ზირუელი მისი ვაკონება არს.

ლუისა დარწმუნდებოდა, ზ როდესაც გვიდო გარდაარჩენდა დეაკომოსა ტიბროში დახრობისავანა ზ მოიუფლდნენ მას სახლში, მაშინ ლუისა დავარდებოდა მუხლთა მოდრეკით წინამე თვისის ქმარისა ზ შესთხოვდა მან ზატივსა, რამეთუ უბრალთ აწუენინა მან დეაკომოსს.

ქმარსა გული მოუბრუნდებოდა, ჭ ორნივე ცოლ-ქმარნი ჩეკვრებოდნენ ერთი ერთმანერთსა ჭ დაუწუებდნენ კოცნასა.

დამნაშაუო ღამე.

თავი XVII

მეორე დღეს ღვაკომო იუო დანატყუებული ცვიდოსთან სადილათ ჭ საღამოზედ გაათაჟებდნენ რა სადილსა, ღვაკომო წამოვიდოდა დაღონებული სახლში ჭ როდესაც დაწუებოდა დასამინებლათ თავის ცოლთანა, მას დაესიზმრებოდა ვითომც წუალში იღვჩებოდა ჭ წამოიძახებდა ბილშია, — «მოკუდი! მოკუდი!» გამოელუიბებოდა რა ღვაკომოსა, შეკრთებოდა ჭ ნახვიდა რა თავისსა ცოლსა თავის გვერდით მწოლარესა ჩეკვრებოდა მგერათა ჭ აკოცებდა ძლიერ ჭ ეტყოდა ცრემლითა:

— უმჯობეს იქმნებოდა ჩემთვის სიკუჭდილი.

— როგორ! შენ სწუხარ, რომ მობრუნდი ცოლმულში, რომელთაც შენ ძრიელ უუვარსარ!

— არა, მაგრამ შენც გრძნობ, რომ ჩემთვის უმჯობესი იქმნებოდა რათა დაუმხვალუიუაჟი. — ჭ ამითი გაათაჟებდნენ ბასსობასა ჭ კვლ მეორეთ დაემინებოდათ.

იმაჟე საღამოს რიმიდგან გავიდოდნენ მარცხო ჭ აღიძჰი, რომელნიც იუენენ ჰირუელნი მტყრნი ძირანხესკოსი.

რამოდენიმე დღისა შემდეგ ერთხელ განთიადს ჭრანჩესკო აჭურბდა თავის მოსამსახურეთა თავიანთ ქვემაგებითგანა, ღ მოამხადებდა ეოველთა სამკზავროთ ღ უბრძანებდა იმათა დაბლად ჩასვლასა, რომა მხათ იუენენ ახლავეთ გზაზედ კასვლათ.—ბეატრიჩე, რომელიც იყო ჩანწერთეული სარდაფში, უცვათა დაინახვიდა თვისისა საპრობილესა წინედამ რამოდენიმე ცხენოსანსა ღ აგრეთვე კარეტასა, რომელშიც იყო მომხადებული მისთვსა ღ იმ წამსვე ბეატრიჩე იგრძნობდა, თავისა მგზავრობასა.—

გამოიუვანდნენ რა ბეატრიჩესა სარდაფიდანა, ჩაავდებდნენ კარეტაში, სადაცა მამა მისი ჰკრამდა კვლსა ღ მიარტყამდა კარეტის კარებსა, ამ დროს ბეატრიჩე მოუბრუნდებოდა მამასა ღ ეტყოდა:

—მამავ! მომიხსენე მე, რამეთუ მაქქს სათქმელად თქუჭნდა რამოდენიმე სიტყუანი.

—გაჩუმი, ხმას ნუ იღებ, დაეგდე ადვილსა შენსა.

მაგრამ ბეატრიჩე დაიკრიფაჟდა კულხედა კვლთა ღ განუმეორებდა:

—მამავ მომიხსენე მე ღუთის გულისხათვს, რამეთუ საქმე არს თქუჭნ სიცოცხლეზედა.

ჭარჩესკო არ ამოიღებდა ხმასა ღ მიაწურდა სიტყუებსა მისსა ფარისეველობასა; ღ ამისხათვს უბრძანებდა მოსამსახურეთა, დაკლუტვად კარეტის კარისა ღ ზედ ალაფარდისა ჩამოსუვებდ.— ღ თუთონ შეჯდებოდა ცხენზედა, ღ გაჭეუებოდა უკან კარეტასა ღ წაუიდოდნენ როკა

პეტროლაში. — ბეატრიჩეს მკვარობა ემსკავსებოდა მი-
ცვალებულის განსვენებასა და არა ცოცხალ ადამიანისა
მკვავსებასა; — სიღამოსუდ მივიდოდნენ დანიშნულ ადგი-
ლზედ როკა პეტროლაში. —

გამღიჯითა თმითა, თუალითა ზევით აღებულ, კე-
ლნითა დაგრეფილნი გულზედა, ფერხთ მოდრეკითა სდ-
კას საწუალი ბეატრიჩე ერთს ოთახში, თვისს მამისა
სახლში, სადაც დაბინავდებოდა მამა მისი როკა პეტ-
როლაში ოთახი ისა, სადაცა იმყოფებოდა დამწუგთუელი
ბეატრიჩე, იყო განკვირვებულისა მორთულებითა: ჭქო-
ნდა მარტო ერთი ფანჯარა, რომელიცა იყო აკრული
რემოტკითა, კრავოტი იდგა მშუშნიერი, მორთული ბუი-
რფასისა მორთულებითა, ხის სტოლზედ იდგნენ ვერც-
ხლისა და ოქროს ჭურჭელნი. —

უდმართობა მამამან მისმან ჭრანჩესკომან ისრე და-
ახნელა ის ერთი ფანჯარა ტილოს ფარდითა, რომ
საწუალი ბეატრიჩე ვერა ხედამდა მის კამო ცასა და რო-
დესაც დილაზედ მზე თავს ამოჰყოფდა, ჭრანჩესკო ბრძა-
ნებდა ჩამოშუბად სქელისა ტილოისა ფარდისა იმა ფა-
ნჯარაზედა, სადაცა ბეატრიჩე, ხანდის ხან რემოტკებისა
შუაში ხარობდა ცქერითა ცისა და ვარსკვლავებისა, და
ესლა საპურობილესა მზგავსი ოთახი მისი მრთლათა
დაბნელდებოდა სქელისა ტილოისა ფარდისა კამო. —

კიუჟარდა; ცაი, რომელსაც შენ საიდუმლოსა შენსა გარდასცემდი, ცაი, ვარსკვლავებითა, რომლითაც ხარობდი, ცაი, რომელზედაც დაღრუძულსა ეკულსა შენსა აუოლებდი, ესლა ავძან მამამან შენმან მთლათ მოგისპო და ნახვა სინათლისა მისისა.

საწეალი ბეატრიჩე, მიჩვეული ცისა შესხედვისა და დიდებულ შესხედვად ხისა ფოთლებისა, სცდილ აბდა რეპორტებისა და სქელ სალაფარდისა შუაში შესხედვად მისთა, მაგრამ სურვილი მისი დაჩეობდა მუდამ ქამს დაუსრულებელი და ნატვრიდა იოტის თდენსა წმინდა ჭაერსა, რომელიც უღმრთობა მამამან მისმან ივიცა მოუსპო, — როდესაც ბეატრიჩეს დაეძინებოდა დილითა და მიეცემოდა განუზომელსა ტკბილსა ძილსა, უღმრთოი მამაი მისი გამოგზავნიდა მისსა ოთახში შუბებისა და ალესენებდა ჯუჯუტანებსა, სიღამაც ჭაერი შემოდებოდა და მსხვილსა ფიცრებისა აკვრევენებდა ფანჯარაზედა, რომ სინათლე არ შემოსულიყო ბეატრიჩისა ოთახში — საწეალი ბეატრიჩე, რომელიც იქმნებოდა მიცემულ დამშვიდებულსა ძილსა, ჩამოესძებოდა რა საძინელი რახუნი მუშებისა, ასტკივდებოდა თავი, და ტკბილი ძილი დაეკარგებოდა თვალთავან მისსა. —

იყო რა ბეატრიჩე დამწუკთუელ საპრობილესა, სადაცა არ შემოდებოდა არცა სინათლე და არცა იოტისა თდენი წმინდა ჭაერი; ქალწული ქალი აბლებდა თვალებსა ზეით ცისკენა, რომელსაც ვერ უმხერდა, დაჯარ-

ნეტავი თუ მართლა მიმატოვე მე!

საწუალი ბეატრიჩე ასდგებოდა რა ზეჟითა, ფერხნი მისნი დასუსტებისა გამო მოსკდებოდნენ ღ თვითონ დაფარდებოდა თავის საწოლ კრავოტსა ზედა, სადაცა დაემინებოდა ტკბილისა ძილითა.

დაემინებოდა რა ბეატრიჩესა დაესიზრებოდა, ვითომცა თვისი სულითა ღ გულით საუვარელი გვიდო კვლევს უწნევდა იმასა, ბეატრიჩე თავისა მხრითა ძილძია, გაუწოდებდა კვლევსა ჩასახუტებლად მისთა, რომელსაც ამბორისა ჰყოფდა ძილძია, ღ ამ დროს გამოელვიებოდა რა ბეატრიჩესა, კვლნი მისნი დაჩებოდნენ განშევირინი, ღ გვიდო არსად იქნებოდა, ღ ამისათვის განშევირითა კვლთა დაღონებულად ჩამოუშვებდა. შეატკობდა რა თვისსა თავსა დატუვალეზასა სიზმრისა გამო, ამოქეწემიდა სამინლად, ღ დაიხურამდა რა საბანსა, ოქროსა ფერნი თმანი მისნი გარდმოფეინებოდნენ ბალიშსა ზედა.—

—არა, შენ უბედურო ბეატრიჩე! (ეუბნებოდა ბეატრიჩე თავისსა თავსა) დრო არს, რომ იცოდე, რომ შენი გვიდო შენთან აწ აღარ მოვა, ან სად შეუძლიან იმასა მოსულად ჩემს საპურობილეძია, ილოცე გვიდოსთვსა. უმჯობეს იქმნება, რომა უფალძან თავის გულისა ცოლი შეახვედროს ღ შენ იმას აწ უვლარ ნახამ ღ განუზომელნი ცრემლნი დასხულებდნენ მისსა ბალიშსა, რომელსედაცა ჰქონდა დაღებული თავის აღისფერი ღოჯები.—რამოდენიმე ხნისა უკან ბეატრიჩესა ისთუვეთ

მიეძინებოდა ღ ხანვიდა სიხმარში; ვითამცა გვიდობულ
ჯვარს იწერს ღ ღიმილი დაუწყებდა ამ ღროსა მილ-
ში თამაშსა, მისსა ვარდის ფერ ტუჩებზედ. —

იქმნებოდა რა ბუატრიჩე მიცემულ ტკბილსა სიხმა-
რსა ღიმილით, ამ ღროს, კარი საპრობილისა მისი
გაიღებოდა ჩუმათა ღ მისგან გამოჩნდებოდა თავი თუ-
თრითა თმითა, ზერმეთ კული, ღ ზერმეთ მრთელი სხუ-
ული კაცისა, რომელიც იყო გაშობხვეული გრძელ სა-
ხვეველშია, წითელ შლანითა თავზედა, ის იყო გრაფი
ფრანჩესკო ჩენჩი, რომელიც წერას შემოქვეანდა იმა
ოთანში, — შემოვა რა უღმრთო ბებერი დაუკვირდება
სუნთქმასა ბუატრიჩესა, ფერსთა ცერებით გარდაბიჯებს,
გაიწევა წინეთა ღ კაჩრდება ბუატრიჩისა კრაოტთან. —

ღროს მილსა, რომელსა იქმნებოდა მიცემულ ბუატ-
რიჩე, ემხითა სავსე ქალწული ქალი ისა იქმნებოდა წა-
მოწოლილ მშუწნიერთა კრაოტზედ ღ ოქროს ფერნი
ნაწნაენი თმანი მისნი როგორ ერთ ალაგსა დამლი-
ლნი ექმნებოდა დაურილი თოვლისა მებრ თუთრისა გუ-
ლზედა.

რას უმზერს ჭრანჩესკო ამდენ ხანს! განა ფერ გა-
სმლა მშუწნიერებითა თვისის ქალიშულისა, რომელზე-
დაცა იყო დაურილნი ოქროს ფერნი თმანი მისნი? ..

.....

დაინახვიდა რა ამა უბედურებისა კვიდო, რომელიც შემოვიდოდა გრაფის შერძეთ, გახედილია სიუვარულ-ობისა გამო ბეატრიჩესი, ღ თუცა ანა სურდა ამოღებად ხანჯლისა, რომელიც ჰქონდა მორტემული წელსედა, მაგრამ ხანჯალი ამოღებული დაურჩებოდა კელშია. ფრანჩესკო იგრძნობდა რა უკანითუ კელსა კაციასსა, მოაბრუნებდა თავსა ამ დროს კვიდო შეხედამა იმ კვარ შეხედულობითა, რომ ჭრანჩესკო იმ წამსუ იგრძნობდა თავის სიკუდილსა. — ჭრანჩესკო შიშისა გამო მიატოვებდა თავისსა ბოროტებასა, მაგრამ კვიდო იმითი არ დაკმაყოფილებოდა, მოატანდა მას თმაში კელებსა ღ კარდმოიღებდა კრაოტიღვანსა, ჭრანჩესკო შიშით დააღებდა ჰირსა.

ტევილად ჭრანჩესკო ცდილობდა თავის კანთავისუფლებასა, გაღუსილი ხანჯალი, მოხედებოდა კისერში, რომელსაც გაუჭრიდა კელსა ღ დაესობოდა ღრმად გულსედა, რომლისა გამო გარეუნილი ჭრანჩესკო იქვე დავარდებოდა ცივად პოლსედა ღ იმ წამსიდე დაღუდა თავის უწმინდურს სულსა.

ბეატრიჩე შილში ამოიქნემიდა ღ სიზმარი მისი ახდებოდა ცხადათა. აახილებს ხევითა რა თვალგებსა, დაინახამდა წინადამ თავის საუვარულ კვიდოსა, რომელიც სისხლიან ხანჯლითა ხელში შეჭვამს ბეატრიჩესა კულ მოსრული, ბეატრიჩე განკვირდება ღ ართოლდება.

სიცილი, რომლითაც გამოიღვიძებდა ბეატრიჩე, უცფათ განქრებოდა ღ შეხედამდა რა მკუდარსა დავარდნი-

ლსა თავისის კრავატის წინეთა ათრთოლდებოდა ღ ფიქრობდა: «უნ არის ეს მკუდარი ღ ან რა უნდოდა აქეთ.—

ღ განცვიფრებულ გაიკვირებოდა ხან შეხედამდა მკუდა-
რსა ღ ხან გვიდოსა, რომლისთვისაც, სურდა დაეწყო
ბეატრიქსა ლაპარაკი მაგრამ შიში რომელიც დაეცემ-
ოდა ბეატრიქსა იმ ხანად, არ აძლევდა მას ნებას თქმად
ერთისა სიტყვისა.—ღ შეხედავდა რა მეორეთ გვიდოსა,
გვიდო არსად იყო, რამეთუ გვიდო ფიცხლათ განქრე-
ბოდა ღ დარჩებოდა მარტო ბეატრიქე მკუდართანა.—

საშინელი გამოუთქმელი შიში დაეცემოდა საწყალსა
ბეატრიქსა, წამოვარდებოდა რა თავის კრავოტითგანა,
შიშველნი ფერხნი მისნი განსვრებოდნენ სისხლში თა-
ვისის მამისა, გარდააბრუნვიდა რა თავისსა კვლებით
მკუდარსა, იცნობდა თავისსა მამასა, ტუჩნი რომლისა
კიდევ თრთოდნენ, ღ თვალნი მისნი იფენენ გამტკრებუ-
ლნი განურჩევლად, ბეატრიქე დაიხნეოდა ღ გამტკრდე-
ბოდა უახროთ, შეცქერებით მკუდარ მამასა.

გვიდო უცუათ ჩაირბენდა კიბესედ, შევარდებოდა დი-
დსა ზალაშია, სადაცა იფსენ ლუკრეცია, ბერნადინო,
ალიძი ღ მარციო, ღ დაიწყებდა ვვირილსა:

—მოკუდა! მოკუდა!

—თქუნ რისთვის მოკალით ისა ჩუქნსუდ უწინ,
რომელთაც გვსურდა გვეწვალებინა ისა, როგორც მა-
ლდი, მიუთხრეს გვიდოსა ალიძიმ ღ მარციომ.

მიუმატა მარციომ:—მოდო ერთი წაუიღეთ ღ შევი-

ტოთ თუ მართალია.

— ჰ თან წაიფანდა ლუკრეციასა, რომელსედაც დეესე-
მობა განუსომელი შიში ჰ შევიდოდნენ რა ოთახში
ბეატრიჩესა, ლუკრეცია დაუძახებდა ბეატრიჩესა, ბეატრიჩე
იყო გამტყრებელი, როგორც ქვა, ჰ ზასუსსა არ იმლე-
ვოდა, რადგანაც შიშისა გამო ენა ჩაფარდნილი ჰქონდა,
მერმეთ შეატყობდნენ რა ბეატრიჩესა, რომ შიშისა გამო
იყო დამუნჯებული, მოჰკვიდებდნენ ველსა ჰ წამოიუვა-
ნდნენ ლუკრეციას ოთახში, სადაცა დაბანდნენ სისხლში
განსვრილსა ფერხთა, წაუსვებდნენ შაირტსა, მაგრამ ბე-
ატრიჩე მაინც არ მოვიდოდა თავის ახრებდა, მერმეთ
არჩევდნენ სისხლისა ართმევასა ბეატრიჩესათვის, მაგრამ
არა ვინ არ იცოდა როგორ აერთიფეინათ სისხლი ჰ
ამისათვის ჩააწვენდნენ თბილათა ქვეშაგებში.—

ამ დროს მარციო ჰ აღიძვი, შევიდოდნენ მარტოკა
სადაც ვედო მკუდარი ჰრანჩესკო ჰ ამოიღებდნენ სა-
ტყვარსა ჰ შესთხრიდნენ მარცხენა თუალში მკუდარსა
ტარბდის ჰ ეტყოდნენ:

— ეხლა კი დაფრწმუნდით შენს სიკუდილზედა!

— შეხედე მარციო! (ეტყოდა მას აღიძვი) იმ და-
ლოცვილსა კვიდოს რამ სიფართო გაუჭრია უელი ამ
მხეცისათვის, აქედამ სული კარეცითა გამოვა, ჰ არა
მარტოკა.— ეხლა რა უფოთ ამ მადლსა სთქვით?

— წავიდოთ ბაღში ჰ ჩაუფლათ თხრილშია.

— ეჰ! სომ არ გარდარეულხარ მარციო! ამას მიწას

ღ აქ ისინი დაიწყებდნენ რჩევასა ერთი ერთმანერთ-
შია მკურნარზედა, აწვალებდნენ რა კიდევ ბევრ ხანსა,
მეწიგო ვაიტანდნენ ვარეთ, აისჯრიდნენ ძაღლა ხეზედა,
ხადაცა ხისა შტოები შეერჭობოდა უოველსა სახსარშია
უღმერთო ჭრანჩესკოსა.

აღასრულებდნენ რა ამხ საქმესა მარცო ღ ალიძი
იმ წამში ვაგიდოდნენ რიმიდგან ღ მიატოვებდნენ ჭრან-
ჩესკოს სახლში, ამასთანავეც კვიდო ვაქრებოდა მათი
სახლიდამ, მაგრამ ბუატრიჩესა გულიდგან მანც არ
მოიშორებდა.

მეორე დღეს შეიტუობდნენ რა ხალხნი გრაფის ჭრან-
ჩესკო ჩენჩის სიკუდილსა, მოგროვებდნენ ღ ნახამ-
დნენ მას დარჩენილს ზედ შტოებსა ღ შტოებს შუა ღ
კანკვირდებოდნენ, ზოგი იმათგანნი ანობდნენ: ვითომც
ჭრანჩესკო ეშმაკთან მივიდოდა ღამე ფარნითა ზევით
ღ ფანარი გზაში ვაუქრა ღ იქილამ ჩამოვარდნილი ხე-
ზედ დარჩა ღ ამისათუხ მოკუდა.

სადამოხედ ლუკრეციამ, ცოლმან მისმან ჩამოადები-
ნა ღ ჩვეულებისა-მებრ დაამარხვინა ღ ავრეთვე სულისა
მისისათუხ წყალობა კასცა. —

წითელი სახეველი.

თავი XIII.

წავიდოდნენ რა ფულებითა ალიმში ჭ მარციო ნია-
პოლში, ალიმშის დაჰპატეებდნენ ჰოლიციის აგენტნი,
რომელნიც დაუწებდნენ მას კარტის თამაშსა ჭ ასმე-
ვდნენ მას ღვინოსა, ალიმში დათურებოდა რა საიდუმ-
ლოსა განამხელდა, ასრე, რომ ვითომც გრაფის სიკუ-
დილი მისგან ჭ მარციოსგან მოხდა, შეიტყოდა რა
ამასა მარციო, წაიყვანდა ალიმშის დამთურალსა ჭ გა-
მოჰკითხავდა, რა ილაპარაკა მან იმ კაცებთან, ალიმში
კომოტედებოდა რა თავისსა შეცთომილებასა, მარციო
ამოიღებდა წითელ სახეველითგან, რომელიც ესვია მას,
ხანჯალსა ჭ მოკვლიდა ალიმშის, თითონ გაიქცეოდა
წასვლად სხუა ქუჩკანაშა, ჭ ჩაჯდებოდა რა ნავში ამ
დროს წითელი სახეველი გარდუგარდებოდა წებლშია,
მენავეები გაჩერებდნენ ნავსა ჭ დაუწებდნენ მებნასა წი-
თელ სახეველსა, ამ დაუონებაში მარციომ მოიხედა რა
უკანა, დაინახა რამოდენიმე ჰოლიციის სერჟანტნი, რო-
მელთაც დაიჭირეს მარციო ჭ წარადგინეს სუდში სა-
დაცა ჰრედსუდბტელი ვიკარი წარუკითხამდა განჩინებასა:
— შენ გხდიან დამნაშავეთ, რომ შენ ჭ შენს ამხანა-

გსა აღიძმის მოციკლამა გრანფი ძრანხესკო თავისი
 შულებისა შესეწნით, განსაუთრებით ბეატრიჩისა, ჰ შენ
 მოციკარამს ორი ათასი მანეთი, რომელიც ვატიუვიან
 შუასედა ჰ ნახეგარი მიციცია აღიძმისათუს, კიდეც მო-
 ციკარამს შენი აღისტუს წითელი სახევეელი, მერმეთ
 მოციკლამს შენ შენი ამსანავი აღიძმი, ჰ ამისათუს
 აღვიარე ესლავე ფიციითა ამათში დამნაშავე ხარ თუ
 არა?

მარციო ფიცსა უარს ჰყოფდა ჰ ამისათუს რა გამო-
 ტუდებოდა რამეთუ ბეატრიჩე ტუვილათ იყო მოგონილი,
 რომ ვითომცა მისი შესეწნით, მამა მისი მოეკლას მას
 ჰ ამისათუს ჰრეზიდენტი ვიკარი უბრძანებდა ჰალანსა
 მიცემად მარციოსი სასჯელსა, ვეების მამინ გამტუდა-
 რიყო ჰ ამისათუს ჰალანი ვაუკრავდა ბაწრითა ზურგ-
 ზედ ველებსა ჰ ასწუდნენ ზევით ნელ ნელათა ჰ მერმეთ
 უცფათ ჩამოუშვებდნენ, ჰ საწყალსა მარციოს სამეცნავი
 ცდისა გამო თავი დაეზნევიდა ჰ წარმოსთქვამდა ვითო-
 მც განჩინება მართალი შედგენილი იყო ჰ ამისათუს
 ჰრეზიდენტი განჩინებაზედ საწყალ მარციოსს ველს მო-
 აწერინებდა ჰ მერმეთ უბრძანებდა სტოროკებსა:

— წაიუვანეთ ეს კაცი ჰ ჯარვათ მოუარეთ, რათა
 საჭირო იქნება შემდგომად.

საპურობილე.

თავი XIX

ბუატრიჩეს უუვარდა შემოდგომის მზე, რომელიც თავისი სსივითა ახალისებდა დამჰკანართა ფოთოლთა ზ ამისათვის ერთხელ როდესაც მზე ფიცხლათ ანათებდა, სეირნობა დაიწყო თავისი წმლით დეაკომოს ცოლითა ლუიზათი, რომელიც გარდმოესახლნენ, ჭრანხესკოს სიუდილისა შემდეგ მისსა სასასლუში. დაიწვებდნენ რა სეირნობასა ნახვიდნენ სამსღვარსედ რიმისა ერთსა შენობასა, რომელიც იყო საპურობილე ტევეებისა, რომელსაც ერქვა სახელად ჰკორტე საველა.—შესუდამდა რა ბუატრიჩე იმა საპურობილესა, ეტყოდა თავისსა რბაღსა:

—რა საძაგელი შენობა რამ არის ეს სახლი, ეს საპურობილე უნდა იყოს.

—სწორეთ ასრე იქმნება, მიუგებდა ლუიზა.

—ღმერთმან დამიფაროს ამაში უოფხა.

მოშორდებოდნენ რა იმა საპურობილესა რამოდენიმე ხნის შემდეგ მობორუნდებოდნენ სახლში, ზ იმა საღამოზედა არ ვინ მათნი ნათესავნი, ვითომც განკებ არ მოვიდოდნენ მათსა სასასლუში, რადგანაც უწინ უოველ საღამოსა ჰქამდნენ მათ სტუმარნი ზ ამისათვის დეაკომოს სასლში ვველა მოწეენილი იყო, ზ უოველთა სურდათ თავიანთ სწაღნაში წასვლა მბერამ ლუიზა შეაჩერებდა მათ ზ ეტყოდა.

— მოდიტ ერთი კარგი წიგნი წაუკითხოთ, კვების
იმასუდ გუფი გადავაყოლოთ.

— კარგი იქმნება, ერთის ხმით მიუთხრეს ბეატრიჩესა
დ დეაკომომ.

დ როდესაც ლუისა არდილებდა წიგნსა საკითხავათ,
იმ დროს შემოადებდა კარსა დ შემოვიდოდა საუუარელო
საქმომ გვიდო.

— მშდობა თქუქსნი მოსულა საუუარელო გვიდო.
მიუთხრა დეაკომომ დ ჩამოართვა კელი.

გვიდო ყოველთა შინაურებთა ჩენჩისას ისრე მიაჩნ-
დათ როგორც ქმარი ბეატრიჩესი დ ამისათუხ ეველას
უუვარდა.

გვიდო მივარდა ბეატრიჩესთან, საკოცნელათ კელთა
მისთა მავრამ ბეატრიჩე კელის მიცემის მაკიერათ წაი-
უვანდა გვიდოსა მეორე ოთახში დ ეტყოდა:

— ვის ვართმევ მე კელსა, მკვლელსა მამისას ჩემ-
სასა, დ ამისათუხ მეც მონაწილე ვარ კვლამი მამისა
ჩემისა.

ეს სიტუეები ფრიად ეწეინებოდა გვიდოსა ბეატრი-
ჩესავან დ იმავე წამში წარვიდოდა თავის სახლში, მა-
ვრამ ბეატრიჩე გუფიღვან არ ამოყცილდებოდა. — წა-
იდოდა რა გვიდო, თავისი მოსამსახურე შევერებოდა
მას ბალკონტედ დ ეტყოდა:

— თქუქსნო ბრწეინვალებავ! კურიელი მოვიდა მის
უსამღუალოეს ზაჭის კარდინალისავან დ თქუქსნი ნახვა
უნდა დ ამასთანავე დეშებიც მოვართვათ.

ჰაა!!! მესმის რისთვის მოვიდა კუროელი.

დარჩებოდნენ რა მარტოკა შინაურნი ჩენჩისა, ლუიზა
გტოვდა ბეატრიჩესა:

კული რისთვის მოაუჯანინე გვიდოსა, საქმე არ დამა-
ლო შენის ხასიათითა, ბეატრიჩე:

დარჩებოდნენ რა მარტოკა ჩენჩნი, ეოველთა მოეწვი-
ნებოდათ ღ მონდომებდნენ წასვლას თავ თავის საწო-
ლში, მაგრამ ამ დროსა იმათ უცფათ შემოესძებოდათ
ხმანი ფურხნისა ღ იარაღისა შრიადნი რამდენიმე
კაციისა. —

ადგებოდა რა დეაკომო შესატყობლად ანიისა, ღ გა-
რდაადგამდა რა რამოდენიმე ლაჯსა კარისკენ, ამ დროს
შემოკლეჯდნენ კარსა ზოლიციის ეარაულნი, რიცხვითი
რომელნიც იყვნენ მრავალნი, ღ ზოგნი მათუანნი გა-
ჩერდებოდნენ კარებთან ამოდებულს ვმლებითა.

— თქვენ დატუსაღებულნი ხართ, კუბერნატორისა
ბრძანებით, ამოიძახვიდა ერთი მათუანი, რომელიც იყო
უფროსათ მითსა.

— რისთვის? მიუგებდა დეაკომო დაღონებულს სი-
ტუთა ღ მშვიდობიანათა.

— თქვენ ამას შეიტყობთ თავის დროზე ღ ალაგ-
ზედ, — ეხლა-კი წამობრძანდით.

ღ ზოლიციის ეარაულნი დაუწყებდნენ მათ ბენასა,
რათა რაიმე რკინაულება არა ჰქონოდათ საწუაღთ 'ტუ-
სადებსა.

— მე არასფერი რკინეულება არა მაქვს რა თქვენც

ღსა ჰ გააკაუებდა ლუიზასა მისვლად თავის შულებთანა.

— ლუიზა შესუდამდა მარჯვეთა ჰ მაგრათა სახეში თვისსა გამკაუებელსა ჰ ეტეოდა:

— ნეტავი თუ მართლბა გაქენ შენ ბრძანება, არბ მიძვებად დედისა თვს შულებთან, რომელმან უღმრთობა აღამიანმა გიბრძანა შენ აღსრულებად ამისა: დაიკარგე აქედამ, ჰ გამიძუ მე ჩემ შულებთანა საჭმელათ მისთა მუშუისა დედისა მისთა.

— ჰ ამ სიტუვებითბა გაიწეოდა, ლუიზა ჰკრამდა კელსა ამოდებულსა კმალსა, გასწევა გვერდით გზისა გამკაუებელსა ჰ შევიდოდა შულებდან მეორე ოთახში.

როდესაც ჰოლიციის უარაულები აღასრულებდენ თავიანთ საქმესა, უბრძანებდენ ტუსალებსა მომსაღებად წასასვლელად.

— სად გინდათ რომ წაგვიუხანოთ ჩვენს ეტეოდენ ჩენჩი ერთის სმითა უარაულებთ.

— შეიტეობთ. მიუკებდენ უარაულები.

საწეალი ლუიზა აღასრულებდა რა შულების მოვლას, მობრუნდებოდა ქმართან, რომელიც იყო თითქმის მუქდარი ჰ დაუწეებდა ნუკეშის მიცემასა ქმარსა, ჰ ბოლოს ურდავსეოდა რა ლუიზა ქმარსა საკოცნელათ მისთა, ჰოლიციელი ჰკრამდა მას კელსა ჰ გააკდებდა იქითა ჰ ეტეოდა:

— წადი აქედამ, ჩვენ იმისათვს არ მოვსულვართ აქა რომ ცრემლებს უეუროთ.

მერმეთ ჰოლიციის უარაულები ჩაიუვანდენ დაბლად

დატუსაღებულთა, ჩაჭვრიდნენ მათ კარეტაში ღ დაადგე-
ოდნენ ღიდს გზასედა.

კვიდო შეიტყობდა რა ბეატრიჩის დაჭერას, თუძვალა
თუთონაც იყო მის ქვეშ ჰოლიციისა ვამო, მაგრამ სუ-
რდა რათა მივარდნილიყო კარეტასთანა ღ გამოეუვანა
მისგან თავისი ბეატრიჩე, მაგრამ მოსამსახურე დაიჭერდა
კვიდოსა ღ უტყოდა:

—თქუწნო ბრწეინვალებოვ! თქუწნ ბეატრიჩეს ველარ
უშველით ღ თავს ტუუილა უბრალოდ დაიღუპამთ; უ-
მჯობეს იქმნება რომ, თქუწნ არ გამოცხადდებოდეთ
ჰოლიციისა თუალში.

საწუალი კვიდო დარწუბოდა დადონებული ჯავრითა
ღ იგრძნობდა რა რომ თუთონაც მალე დაიჭერდნენ,
დაჯდებოდა ღ მისწერდა წიგნსა თავის საკუთარს დედასა,
რომელშიაცა უძცხადებდა: «მიიღეთ ესე ბარათი თქუწნის
საკუთარის შულის კვიდოსაგან ღ ამასთანავე ბოლობ-
დელი გამოსათხოვარი კოცნა ჩემგანა ღ გქონდესთ დედა
თმედი, რომ თუ მეც ჰოლიციის კულში არ მოვსვდი,
საწინაოთ კიდევ ორნივე ბუდნიერნი ვიქნებით.»—ღ გა-
უწუხავნიდა რა დედასა ამ ბარათსა, თითონ გარდაიცვა-
მდა ხსეა ნაირ ტანსაცმელსა ღ წაუვიდოდა მარტოკა სა-
დაცა თუალნი ხედვიდნენ, ამ დროს გზაში კვიდოს შე-
მოყურებოდნენ ჰოლიციის უარაულნი, რომელნიც ვერ
იცნობდნენ კვიდოსა ღ ჰირ ღ ჰირ წაუვიდოდნენ მისსა
სასახლეში დასაჭერათ კვიდოსა.—კვიდო იგრძნობდა რა
თავისსა უბედურებასა უცფათ გაიქცევოდა ქალაქის ნა-

პირსა ზე შევარდებოდა ერთს ღუქანში, სადაც ქპოუბდა მენახშირეთა ზე გაუამხანაგლებოდა მათ, ერთსა იმათუანს ეტყოდა თავის საიდუმლოსა: ზე გაუცვლიდა მენახშირესა თავის ტანისამოსსა, ზე კარდიცვამდა რა მენახშირის ტანსაცმელსა, თმასა ზე წვერს განიპარსავდა, პირს შეიღებამდა ნახშირითა, ასრე, რომ თუთმკვიდრი ღუდაც ვერ იცნობდა იმაში გვიდოსა, მეორე ღღუს გვიდოთ თავის ახალ ამხანაგებით გავიდოდა ქალაქიდანა. —

კარეკა საწუალთ ტუსაღებისა ჩენჩებისა ვაჩვირდებოდა იმ საპურობილესთან, რომელსაც იმ ღღუს დილახუდ ნახვიდს ბეატრიჩე; როდესაც სვირნობდა ლუიწითა ზე შესედავდა რა ბეატრიჩე იმა საპურობილესა, გული წაუვიდოდა, ამოიქვენშიდა ზე იტყოდა:

— უფალო! შემეწიე მე საწუალსა!

მერმეთ მოიხედვიდა რა ბეატრიჩე, შესედამდა ძმებსა ზე თავის ღედის ნაცვალსა, რომელიც მიჭვეანდათ უაწულებსა მეორე გვირდით საპურობილისა.

ღარჩებოდა რა მარტოკა საწუალი ბეატრიჩე უაწულებთან, რომელნიც წაიუვანდნენ მას, ზე შეიუვანდნენ ბნელაში საპურობილესა ზე მიატოვებდნენ ბეატრიჩესა ერთს ბნელს ოთახში, სადაც დაუკეტამდნენ რკინისა კარსა, ბეატრიჩე ღარჩებოდა რა ბნელსა ოთახში მარტოკა მიაწუებოდა კედელსა ზე იქნებოდა განცვიფრებულსა მიმქვედა.

რამოდენიმე ხნის შემდეგ ვაადებდნენ ბეატრიჩის ოთახის კარსა საპრობილისა მოსამსახურენი, ზე შემოუტანდნენ მას წყალსა ზე ქვეშაგებსა, ზე არ ეტეოდნენ ერთსა სიტყვასა ბეატრიჩეს, დაუკუტამდნენ კარსა საშინელის-სრიალითა, ზე გამოვიდოდნენ გარეთა.

საწყალი ქალწული ბეატრიჩე მუოფი ბნელს ოთახში, მიაგებდა რა თავის საწოლ ქვეშაგებსა, წამოწვებოდა მას ზედა, მოღალეული, ზე დაღონებული, რამეთუ არა გრძნობდა, თუ სად იყო ზე რამ წერამან ის აქ მოივანა.—წამოწვებოდა, მაგრამ თვალნი მისნი იუვენ გაშტერებულნი. მეორე ოთახში ვიდაცა ტუსადი მოძკუდარეო, რომელსაც დიაკვანი ჟამს უგითხვიდა.—შემოესმებოდა რა საწყალსა ბეატრიჩესა დიაკვნისა ხმანი, იგრძნობდა ტუსადისა სიკუდილსა, ზე გული მისი შევიწროვდებოდა გამოუთქმელის მწუსარებითა, კედლებზედ მისს ოთახში ეკიდნენ დიდრონი საათნი, რომელთაც მიჰქონდნენ საშინელი შრიალი ზე რახუნი, რომელთა გამო ბეატრიჩეს, თვალნი არ მიედებოდნენ, ერთი სიტყვით ბეატრიჩესა მუდამ თავი სტკიოდა იმა განუძორებელ შრიალითა ზე რახუნისა გამო.—ვათენების დროს ბეატრიჩე ერთ მინუტს მიეცემოდა ტკბილს ძილსა, მაგრამ დილით ვაადებდნენ კარსა მოსამსახურენი საშინელისა ანბითა ზე მიუტანდნენ ბეატრიჩეს გამსძარს მავს ზურსა ზე აუროლებულს ცივს სუფსა, რომელთაც ბეატრიჩე არ შეესებოდა.—წავიდოდნენ რა მოსამსახურენი რამოდენიმე დროისა შემდეგ, შემოვიდოდა ბეატრიჩისა

ოთახში დირექტორი საპრობილის ფარნით, რომელიც დაიწყებდა დახედვად საპრობილის ოთახებისა და გამო-
დიდობდა რა ბუტრიყის ოთახიდან უბრძანებდა ხმა მა-
ღლა მოსამსახურეთა გარდაუვანად ბუტრიყისი მეორე
ოთახში, რომელიც იყო უძჯობეს სინათლიანი და მო-
რთული და აგრესიუ უბრძანა მოსამსახურეთა თეთრი ჰუ-
რის ძირიძევა ბუტრიყისთვის ჭედაძე ქამს, რამტელსაც
ბუტრიყ ისურებდა. — ბუტრიყ გავიგონებდა რა ხმას
დირექტორისა დალოცაძე გულში, რადგანაც ტუსადე-
ბს სიტყვებით არ შეეძლოთ მაღლობის შეწირვა ვინმე-
სთვის.

ბუტრიყ იყო გარდაუვანი მეორე ოთახში ბრძა-
ნებითა დირექტორისა, სადაც ძნელათ შემოდებდა შხის
სხივები.

მეორე დღეს ბუტრიყს წაიუვანდნენ სუდში, მეორე
ნახევარში საპრობილისა, სადაც იყო დიდი ზალა,
მორთული შავის სკამებითა, რომელზედაცა ისხდნენ
სუდიეები, შუაში იდგა დიდი სკამი, რომელზედაც იჯდა
პრეზიდენტი, წინათა, რომელსაც ედგა შავი სტოლის
ფრითა სტოლი, რომელზედაც იდგა რეინის გამონატუ-
ლება იესო ქრისტესი, რომელსაც განსურებდნენ და მი-
უტანდნენ ტუჩთან ტუსადებისა საკონცელათ მისთა, და
თუმც ტუსადი ვინმე არ აკონცებდა განსურებულს რეინის
გამონატულებასა, ისინი მიეთვლებოდნენ ურწმუნოთა,
და დამნაშავეათა. — მომორებით სუდიებისა იყო რეინის
რეპეტა, სადაც იდგა ჰალანტი თავის მოწილობებითა

შემოიყვანდნენ რა ბუატრიჩესა დათარღებორლნი უარ-
ულნი შიიუვანდნენ მას სტოლთანა, სადაცა ისხდნენ სუ-
დიეები, ღ უოველნი ვანკვირდებოდნენ ცამოუთქმელის
სილამახითა მისითა ღ იფიქრებდნენ: როგორ ამ-გვარ
ლამახისა ღ უმანკო ქალწულის გულში დაიბადა ასრი
მამის კულისასა—მარტო ჰრეზიდენტის მასკატი ღ ჰა-
ლანი ალექსანდრო იმ წამსვე ერთისა შესუდვით მისითა,
შუატეობდნენ ბუატრიჩესა, როგორც მართალსა ღ უმ-
ნკოს სულსა:—

ნატარიუსი დაუწყებდა კანონისამებრ კითხვასა, ბუ-
ატრიჩეს, თუ რა გვარი არის, ღ რამდენი წლისა არის.—
ბუატრიჩე ჰასუსს უკებდა მძუღობიანათ.

—წარმოსთქვით ფიცით, უბრძანა მას ჰრეზიდენტმა
მასკატომ, ნატარიუსი აიღებდა იესოს ჯვარ-ცმულსა
ველში ღ მიუტანდა ბუატრიჩესა ღ ეტყოდა:

—დაიფიცეთ?

ბუატრიჩე დაადებდა კელსა ჯვარ-ცმასა ღ იტყოდა
როგორც მართალი სული:

—უფიცავუ წინამუ, ამ ჯვარ-ცმისა იესო ქრისტესა,
რომელიც ჩემის გულსა იწოვს ჯვარს ეცემა, რაც ვიცო
მართლათ ვსთქვა ღ მართლად ვაღვდარო საქმენი ჩემნი.

—ამას მოელის თქვენს განსამართლო.—მიუუბნ
სუდიეებმა.

—ბუატრიჩე, წინა! უბრძანებდა ჰრეზიდენტი მასკატე,
თქვენს სახით დასამაგვი მამის კულაში, რომელიც მო-
ვალათ თქვენს ღ თქვენს იესოს წინაშე ღ მის

აღმოჩნევით შექლულითა, რომელმანაც ვაბუღან მოკუელა
მამილს თქუწნიისა, რას იტყუთ ამასუდ აღფიაროფა:

— ეს სულ ტყუვილით არს, მიუგო ბუატრიჩემ.

ესე სიტყუები სთქუბ ბუატრიჩემ ისრე მშუღობიანათ
დ ისრე უმანკოთ, რომ ვაფი იმ წამსუუ შეატყობდა მას,
რომ ის დამნაშავე, არ იყო სრულგობით ამა სავქემი, მა-
გრამ უდმრთობს სუდიამ ლუჩიანსა არ მიიღო ვასუხი
ბუატრიჩესი სავქემი, დ დამბურდღულებდა:

— ტყუვილითა? რასაკვრუელითა!

(მასკატიმ დაიწყო.)

— თქუწნა დ ზემო ნათქუამნი ხორნი, შეპირებულ-
ხართ თულებსა აღიძვიან დ მარცდოან, რუა ათასსა მა-
ნეთსა, რომელთაც ნახვეარი შიგნიცდათ წინუთა, დ რა-
ხვეარი, როდესაც მოკუელაშით იმათა მამა თქუწნა. ამ-
სუდ რას იტყუთ?

— ესეც სულ ტყუვილით არს მიუგო ბუატრიჩემ.

— აი ახლავეთ შევიტეობთ, მართალი არის თუ ტყუ-
ვილი, ამასუდა, — ლუჩიანნი.

— თქუწნ მარტო ამამთაცა ხართ დამნაშავე, მიუთ-
ხრს ვრეზიდენტმა მასკატიმ, რომ მამი-თქუწნის წითუ-
ლი სავხვეელი შიგნიცდათ თქუწნ მარცდოანათუხ სავ-
ქრათ, მამა თქუწნი რომ მოკუელაშით.

— ამ ვარი ცილი რიგორ შეიძლება? მამა-ჩემმა
თითონ თავის კელით აჩუქს თავის მოსამსახურეს მ-
რცდოან ის სავხვეელი, როდესაც მარცდო რიმიდუან ბუ-
ტრალაში მიდიოდა. —

— თქვენ კიდევ ხართ დაძაბული ამში, რომ თქვენ გიბრძანებიათ აღსრულებად სიკუდილისა მამისა თქვენისა, ცხრო სეკდემბერსა, ათას ხუთას ოთხომცდათურამეტსა წელსა, ალიმში ზე მარციო იმ დღესვე შესულიყვნენ ოთახში ჭრანჩესკოს მოსაკლავად მისთა ზე თქვენ, ლუკრეცია, დუაკომო ზე ბერნადინო უცდიდით ამბავსა მეორე ოთახში ზე როკორცე პირველად, ალიმში ზე მარციომ ვერ გაბედეს შეხება ველისა გრატუსედა ზე მობრუნდნენ იქითგან, სათქმელათ ამისა, მაშინ თქვენ მარტოკა გითქვამსთ იმათთვის: «რადგანაც მამასა ჩემსა მიღში ვერა ჰკლამთ, ფხიზლათ სულ ვერ გაბედავთ მოკულასა მისსა». — ზე კიდევ თქვენ მიგემატებინათ: — «მე თითონ წავალ ზე ჩემის საკუთარის ველით მოვკლამ მამასა, ზე თქვენ თქვენს საჩუქარს ვერ მიიღებთ» — ზე ამისათვის, მაშინ ისინი ველ მეორეთ წასულიყვნენ ზე აღესრულებინათ თქვენი წადილი... რას იტყვთ ამასხედ?

— უფაღნო ველმწიფნო! მიუგო ქალწულმა ბეატრიჩემ. ამ კვარი საქმე ზე ამ კვარი გაბედულობანი მიწერება მკლის ჯოგსა ზე არა მე, ამისათვის მე თქვენ გიბრძანებასა ზე კითხვას ვხადი ცილის წამებასა ზე არა სიძარტლეთა.

— თქვენ კიდევ ამში ხართ დაძაბული, რომ თქვენ გიბრძანებიათ მარციოსათვის მოკულა ალიმისა, რადგანაც კეშინოდათ, გამხელვად თქვენის საიდუმლოისა ალიმისაგან. — სთქვით ამასხედ რაიმე.

—შემიძლიან მე ვილაპარაკო?

—უნდა სთქუათ, ყოველი სიმაღლენი თქუენი
უნდა აჩვენოთ სუდსა, რათა სიმაღლემან თქუენმან
მოგვხმაროსთ თქუენ.—

—მე რაღა უნდა ვსთქუა? მე ძარტლა უნდა მოკა-
სსენოთ, რომ მე ამ გვარი უღმრთოებით საქმისათჳს,
არს ვყოფილვარ განდილი: მე გამსარდა ჩემმა დედამა,
რომელიც მოგვსენებათ გარდიცვალა წმინდათა, მერმეთ
ჩემმა დედის-ნაცვალმა, რომელიც არს დუთის მოგვარე
ქალი; ჩემი ცხოვრება შეადგენს ერთს მორჩილს წიგნსა,
რომელშიაც სწერია განძარცებით ცხოვრება ჩემი: აი
ჩემი წიგნი აიღეთ, გაძალეთ ზ მიხედებით ჩემს ყოფა-
ქცევასა, მე ამ გვარის საქმის დამნაშავე არა ვარ ზ არც
წლოვანება მამლევს მე ნებასა აღსრულებად ამ გვარ უძ-
ღრთო საქმისა მოკულად მამის ჩემისა, მე ჯერეთ მე-
თხოთმეტე წელშია ვდგევარ, ერთი იფიქრეთ, რისთვის
უნდა მომეკლა მე მამა ჩემი? სიმდიდრისათჳს? რომე-
ლიც იმასა ჰქონდა? არ მე იმისი სიმდიდრე არა მინ-
დობა, მე ჩემის დედის დანატოვარი ძმითევიც მეოფ-
ნიდა; თუძცა მამამა ჩემმა მიმიჟვანა მე იმ საქმემდის,
რომ ჩემი დღენი ჩემის ენით უნდა მეწეველა, ბავრამ
მამა ჩემსება ამ გვარი ახრები რომელსაცა თქუენ ბრბა-
ნებთ ჩემს გულში არ დაბადებულან. განა თუ არ მომე-
კლა მე მამა ჩემი ისრე ვერ უძველიდი ჩემს თავსა? მე
წიგნი მივსწერე პაპასა, მიღებად თავისა ჩემისა, როგო-
რც მიიღო მისმან კეთილ-გუნებათ ჩემი უფროსი

და აღიძვია ზე დასწერა ჯვარდი გაბრიელს ზედა, ზე მეც ისე მოველოდი მის კეთილის გუნებისაგან, ზე ის წიგნი მარცხიოს გარდაუცვი წასწარღვენად ჰაპისათუც.

— თქუენ დარწმუნებული ხართ? რომ თქუენი თხოვნა იყო წარღვენილი ჰაპისათან?

— მე არ ვიცი, მე მივანდე ესა მარცხიოს.

— რისთვის მიანდევით მარცხიოს ამ კვარ დიდი საქმე?

— ამისათუც, რომ მამასა ჩემსა ვუვანდი მე დამწუვთუ-
ჯლა, სანუწობილესი, ზე მარცხიოს მეტი ჩემთან არაფინ
არ შემოდოდა ზე იმას გარდაუცვი.

— მეტმეთ, გაათავუთ თქუენი სიძარტლე როგორ იუორ.

— ვსთქვათ, რომ მამამან ჩემმან მიმიუვანა მე იმ სა-
ქმედისინ, თაჟის უოჟა ქცეუითა, რომ მე ის მოჟგადი,
ერთი იფიქრეთ, რისთვის მოჟიხმარდი მე იმ თულებსა,
თუ ასრე უოჟილიყო? რათ მიხდოდა მე იმათი მოხმა-
რება? განა რვა ათას მანეთად ვერ იშოვებოდა სწამ-
ლავი? რომლითაც თუ მიხდოდა არ მოჟგადიდი მამასა
ჩემსა? თუ ასრე მდომოდა? კიდევ საწყალ თორმეტის
წლის უმწეილსა ბერნადიროს რა რჩევა შეუძლიან ჯე-
რეთ მიცემა კაცისათუც? კიდევ სად იყო მამინ ჩემი უ-
ფროსი მამა დჟაკომო ეს საქმე რომ მოხდა? ის მამინ
რიმში არ იყო? რომელსაც შეუძლიან დაამტკიცოს ესა?..
არა უფაღნთ სუდიუებო თქუენ გამოცდილნი ზე ღირ-
სნი კაცნი ბრძანდებით ზე არ უნდა დაიჯეროთ ამ კვა-
რნი ცილის წამებანი, რომლითაც კლეჯამთ მუაში და-

ღონებულსა გულსა ხემსა, მე მეუოფა ტანჯვაი ჩემი,
რაც მინახამს მე ძამოსაგან ხემისა ჭ მკამართ მე ესა.

მშუწნიერება ბეატრიჩესი იმ სანად, როდესაც რომ
ლაპარაკობდა, იყო გამოუთქმელი, უველა შეაჩერდებოდა
შირში ბეატრიჩესა, რომელიც ლაპარაკობდა ნაზის სი-
ტეპობითა, ჭ უველა სუდიეები დაიჯერებდნენ მისსა სი-
ძარტლესა, ავი ლუჩიანიც იტყოდა ამასა:

—როგორ ძალედ დასწავლიან ემძაკსა შკოლამი.

—მე თქუწნ გარწმუნებთ ბეატრიჩე! რომ სთქუათ
სიძარტლე, ამისათუხ, რომ თქუწნებმან ჭ თქუწნთა
ძონაწილუა უველამ გამოტყდა, როდესაც დაუწუხ ცდა
მათ სასჯელითა.

—როგორის სასჯელისა, ჭ საცდელისა გამო შეი-
კრიფნეს მათ ცოდვანი თავიანთ სულისათუხ? ახ! არა
ცდა სასჯელისა არ დაარწმუნებს კაცის სიძარტლესა.

—როგორ ცდა სასჯელისა არ ათქმეინებს კაცსა
სიძარტლეს? წამოიძახვიდა განულებული ლუჩიანი: შენც
თითონ შეიკობ რამოდენიმე ხნის შემდეგ, კათქმეინებ-
ბს ცდა სასჯელისა სიძარტლეს თუ არა?

ბეატრიჩემ გაიქნია თავი ჭ დაიწყო:

—ჩემი დედის ნაცვალი ქალი არა ნაზის ტანისა ჭ
ფრეთვე მოხუცებული, ჭ ამისათუხ ეკების განჯნათ
უველი სიძარტლე წვალებისა გამო; ბერნადირო ბამუ
არა ჭ იმას წვალებით ათქმეინებთ კოვლის ფურსა,
რაც გნებავთ, ჭ დეკომოს ცხოვრება ჭ სიცოცხლე დიდ-

მინამ სიცოცხლე. — აი ადამიანნი, რომელნიც დაგი-
ცდიათ თქვენს სასჯელითა, თქვენ გკონიათ რომ შაი-
ტუეთ სიძარტლე?

— მარტო ესენი არა ყოფილან თქვენნი მონაწილე-
ნი სსჯუბიცი გამოტყდენ, შიუთხრა მასკატომ.

— სხვა ვინ არის?

— მარციო.

— მამ კარგი, მოვიდეს მარციო აქა ბ წემთან გამ-
ოტყდეს თუ მართლათ ბრძანებთ თქვენა, მე მინამდის
არ დავიჯერებ, სანამ ჩემის უურებით არ გავიგონებ მისსა
სტყუებსა.

— თქვენც ვაიკებთ ამასა თუმიც გნებაუთ, ბ ამ დროს
მარციოს შემოიყვანდენ, მასკატისა ბრძანებით. ბეატრიჩე
მოიხედავდა.

ჩამოსახრობ ალაგსედ იდგა მარციო, ესე იგი, მარ-
ციო არა უმჯობესი იქმნება, რომ ესთქუათ ლანდი მარ-
ციოსა, ამისათვისა რომ მარციოს ტანსუდ იყო მარ-
ტო ძეალი ბ ტეავი, ჟრთის სიტყუთა მარციო ემს-
ვსებოდა მკუდარსა, ოღონდ თვალნი მისნი კიდევ აჩუ-
ნებდენ მასში ნიშანსა სიცოცხლისასა. — მარციო შეხე-
დავდა რა ბეატრიჩესა, უნდოდა რომ მივარდნილიყო ბ
დაუარდნოდა ბეატრიჩესა წინაშე ფერსთა მისსა. ბ ამი-
სათვის ვაიწყვოდა რა მარციო ბეატრიჩესკენა უღონოდ
წაიქცევოდა, ამ დროს ბეატრიჩე გაუწოდებდა კვლსა ბ
აიყვანდა მარციოს. —

თქვენ კიდევ გეცოდინებათ საწეალი თქვენნი მარცო,
ოო! ქალწულო ბეატრიჩე შემიცოდეთ მე, მე ძლიერ
შებდური ვუოფილვარ.

—მარცო! რისთვის დამაბრალე მე ამ გვარი საქმე?
რა გივადი მე თქვენა, რომ ასრე დამიძაბლეთ სახე-
ლი ჩემი?

—ოხ! ეხლა კი ვხედავ, რომ ღმერთი მსჯის მე
ჩემის უსაქციო ენისათვის!

—მინავათო მარცო! უბრძანა მასკატიმ, ამტკიცებ
შენ თუ არა იმასა, რაც გითქვამს შენ ბეატრიჩესედა,
რომელიც ეხლა თვალში გიჟურებსთ.

—არა რაც წარმოვსთქვი მე უწინ სულ ტყუილი
იყო ამისათვის რომ, სასჯელითა და წვალებითა მათქმე-
ვინეს და მომანწერინეს კელი თვთ არ ვიცი რაზედა,
ბეატრიჩე აქ სულ დამნაშაუი არ არის და არც მისი
ჭირისუფალნი, აქ მე და აღიძვი ვართ მინავათი სხუბ
აზრავინ.

ამ დროს ლუჩიანი ჩუმათ ეტეოდა ჰრესიდენტს მა-
სკატის:

—უფალო ჰრესიდენტო! სწორეთ კუდიანი უნდა
ივოს ეს ქალი, თორემ როგორ უარს ჰყო მარცომ
თვისი ჩვენება, მასკატი არას ეტეოდა რა, მარტო მხრე-
ბს შეწურამდა სევეითა.

—მაშ მარცო! შენ უარს ჰყოფ განა შენ უწინდელ
ჩვენებასა?

მარცომ დაიქნიათავი, რასაც ნიშნამდა რომ უარს
ჰყოფდა.

— ეგ ისევე სასჯელს უნდა მივსცეთ მეტი ვინა არის. სთქუა სიხარულით ლუჩიანმა.

მასკატი ამოიღებდა ხელცანოცსა და მოიხოცვიდა მუბლხედა ოფლსა და ეტეოდა ნატარიუსსა:

— ურჩიეთ იმა საწუალსა მარციოსა, რომ უარს არ ჰქონს თუნი პირვანდელი ჩუენება, თორემ მიეცემა საბოლოო სასჯელსა, ურჩიეთ.

ანიობდა რა ამასა კეთილი მასკატი ჰქვიდა ხანდისხან ცრემლებსა. ნატარიუსი ურჩევდა მარციოს არ შეცვლად თავის ჩუენებისა, მაგრამ მარციო აზრშიაც აღარ მიიღებდა მათსა რჩევასა, და მხად იყო მისულად კელმეორეთ სასჯელსა. და ამისათვის ავი სუდია ლუჩიანი უბრძანებდა ზალახსა აღექსანდროსა:

— დაიწე.

ზალახი მიუგრამდა მსრებსა უკან ზურგზედა მარციოსსა, მოაბამდა ზედ ბაწარსა და იმა ბაწარსა გარდისროდა ზევით ბორბალზედ ასაწევათ მარციოსსა და ხელნელათი ასწევდა ზევით მარციოსსა.

— ეხლა უცოათ ჩამოუშვი, რომ კარგათ დაეცეს ლურსმნებზედა, ამას ეტეოდა ზალახსა ავი ლუჩიანი.

ზალახი ასწევდა რა თავის თანა შემწეითი ზევით მარციოსსა, უცვათ გაუძეებდა თოკსა კელსა და საწუალი მარციო დაეცემოდა ცხვირ პირით ლურსმნებზედა დაბლა.

საწუალი ბეატრიჩე შესვდამდა რა ამასა აიფარვიდა თუალეებზედა კელსა და იტეოდა:

— ოხ! რა საძაგლობა არს!

— ბარაქაღლი, ბარაქაღლი, ჰალახო! აქებდა ჰალახისა ლუჩიანი, აბა ერთი კიდევ ასწიეთ ზევით ეგ ძაღლი.

— აშას ძუტი აწევს აღარ უნდა მკუდარი არს, მიუგო ჰალახმა.

— როგორ! როგორ თუ გაბედა ჯერეთ მავან სიკუდილი, აბა მიაღვეით მავანს კახურებული მავაში ფრხილ შუა სორც შუა, თუ არ გაცოცხლდეს, ზ წამოაღებოდან თუთონ ლუჩიანი აღსრულებად ამისა, მავრამ მასკატი დაიჭერდა მას ზ ეტეოდა:

— მოითმინეთ, მოითმინეთ, თქვენ სუღია სართ თუ ჰალახი. ეგ სირცხვილი არ არის თქვენთვის.

მავრამ ლუჩიანი არ დაიჯერებდა მასკატის სიტყვებსა ზ მივარდებოდა მარცხოსთან ზ დაუწევდა მას კინებანს სამაგელის სიტყვებითა.

— ახ! შენ სამაგელო კამეკევი ჩემის კელიდამ.

მერმეთ მობრუნდებოდა თავის ალაგზედ ზ ეტეოდა მასკატის:

— აბა უფალო ჰრეზიდენტო! სანამ ეს რეინა კახურებული იქმნება მოყინმართ ამ ჰატოსთან ქალზედ, განსოთ თუ რა სიტყვით იცალობებს, როდესაც ასწევინ მავანს სავითა.

— არა ეხლა დრო არ არს, დრო არს რომ ვაფალოთ სასყდანი. (ზ ჰრეზიდენტი ახდებდა წასახლეულად.)

ბუატრინე დაღონდებოდა, წარბნი მისნი გაღურჯდებოდა.

რომ კინაღამ ვარდიცევოდა, ძეგმეთ ვაძმაგრებდა გუ-
ლსა ღ მიფიდოდა ჰირ ღ ჰირ მკუდარ მარციოსთან.

— შენ უბედურო! ეუბნებოდა ბეატრიჩე მკუდარ მარცი-
ოსს, რათ არ მიშველე მე შენა, მაგრამ მე ვაპატყვი
შენს შეცდომილებასა ღ ვლოცვაჲ უფალსა, რომ ღმერ-
თმაც ვაპატყოს შენ შეცოდებანი შენი, თუმც შენ იუაჲ
ცოდვილი, მაგრამ მოკვდი სიძარტლით, მე შენი მღვო-
მარეობა ესლა მესარბის, მეცა მსურს მალე მოკუტდე ამ
კვარ ცხოვრებასა სიკუდილი სჯობია, — შიილე ჩემგან
უგანასკნელი ესე მსახურება წმინდა გულითა, რადგანაც
მე მეტი არა ძალ მიძს მოხმარებად შენდა. ღ იტყოდა
რა ამა სიტყვებსა ბეატრიჩე განუსწორებდა ვამოჭიმუ-
ლსა თუალებსა საწუალ მარციოს.

— ესლა წამიყვანეთ თქუტნს საპურობილესა, ეტყოდა
ბეატრიჩე სტოროჲთა ღ წავიდოდა რა ბეატრიჩე ფერ-
ხნი მისნი იუენენ დასუსტებულნი ღ სამჯერ კინაღამ
წაიქცეოდა, ამ დროს მოახლოვდებოდა ჰალანო ალექსა-
ნდრო ბეატრიჩესთან ღ ეტყოდა:

— უფალო ბეატრიჩე! მე ვიცი, რომ თქუტნ ვერ
ვაბედავთ შეხებად ჩემდა, ღ ღმერთმან ნუ ქმნას, რომ
მე შეგესო როდისმე თქუტნა. მაგრამ როგორც ვატყობ
მრიელ დასუსტებული ბრძანდებით ღ თუმცა ნებას მო-
მცემთ მოვიყვან ჩემსა ქალიძულსა, რათა მოკესმაროს
ღ გემსახუროს თქუტნა, თუმცაღა ჩემი შული-კი არის
მაგრამ ის მე არა მკავს. —

ღ ამ დროს დაუსაფრანდა ჰალანო ღ რამდენიმე ხნი

ქმდეც მოვიდოდა ლამაზი ახალგაზდა ქალიძული, რომელიც იყო ფერად ნაკლული, უბედური ისიცა განხილული უბედურებისათვის.

— ვირჯილი, უბრძანა ჰალანმა თავის ქალიძულსა, იეცი კული იმა ქალიძულსა, ვეც ამისთანა უბედური მოვილა, როგორც შენა.

ერთისა შესედეით, ბეატრიჩეს მოეწონა ვირჯინი, განსაკუთრებით მისთვის რომ სახელი მისი ერქვა ბეატრიჩესა მკვიდრსა დედასა, და ამისათვის ბეატრიჩე გაუცინებდა ვირჯინის და მისცემდა კულსა და წაუვიდოდნენ ოთახში საპერობილისა. — ჰალანი ალექსანდრო ძრიელ კართვით განსარჯა, რომ საწყალი მარცხო უცუფათ მოკლა, თორემ იმას კიდევ ბევრს აწვალუბდნენ.

და სასჯელითა.

თავი XX

როოდესაც რომ სასუქანიე გათავდებოდა, მანკაცი მოვიდოდა გარეთ, ეწოდა კული ბეატრიჩესედ, რამეთუ ბეატრიჩე იყო მართალი და ამისათვის წაუვიდოდა ჰალანთან კლიმენტ XIII და ეტყოდა იმას რომ ბეატრიჩეში ვერასფერი დანაშაულობა ნახა რა; ჰალანაც იცოდა უძვობეს მანკატისა, რომ ბეატრიჩე მართალი იყო, ბერამ უნდოდა რომ სიმდიდრე ბეატრიჩესი და კვლავ ბეატრიჩისა დარჩენოდა ჰალანსა საეკლესიოდ, და ამისათვის

გამოსცვილიდა მასკატის, ზე პრესიდენტათ დაადგენდა ავსა
ზე უმღერთოსა ლუსიანსა.—მასკატი წავიდოდა მონასტე-
რში, სადაცა დაჰლესდა თავის დღესა.

როდესაც რომ მეორე დღეს კიდევ მოიუფანეს ბეატ-
რიზე სუდში ზე წამთაყენეს სუფიების წინამე, უბრალოდ
საწყალი ბეატრიზე ეძებდა თავის თვალებით კეთილ გუ-
ლიანსა მასკატის, რამეთუ მაგიერ მასკატისა იჯდა
პრესიდენტათ ლუსიანი, თვალნი რომლისა ჰნათობდნენ
სიხვითა.

—დამნაშაუო! ეტყოდა ლუსიანი ბეატრიხესა, თქვენ
კაციკეთ თუ არა გუძინა, რისთვის ხართ დამნაშაუე, გუ-
ბავთ თუ არა კელ მეორეთ წარგიკითხოთ განჩინება?

—არა საჭირო არ არის, მიუგო ბეატრიხემ, თქვენ
განჩინებაში იმ კვარი ასრი ზე სიტყუები არის გამო-
უვანილი, რომ საკმაო არის ერთსელ მისი კავონება,
რომ კაცს არ დაავიწყდეს.

—განსაკუთრებით, როდესაც თქვენადმიო არს ად-
სრულებული ესე საქმე? მიუმატა ავმა ლუსიანსა.—ე-
და გამოტყდით უმჯობესი ექმნება, რადგანაც თქვენსა
მონაწილეთა ადვიარეს სიმართლე, თორემ, თქვენც და-
კმაყოფილდებით სურვილისა მებრ ჩვენისა, ზე გავიგე-
ბთ, მაღე თქვენს სიმართლესა.

—მამანადამე, თუძცა თქვენ თითონაც კაციკეთ, უ-
ჩემათ ჩემს სიმართლეს, რაღა საჭირო ექმნება ჩემს
თქმა, თუძც რომ თქვენის სურვილისა-მებრ დამაკმაყო-
ფილებთ მე-

— ჩქვნი ამისათვის გარიგებთ თქვენსა, რომ თავინ-
გათა აღვიაროთ შეცოდებანი თქვენნი, რადგანაც ქრი-
სტიანი ბრძანდებით, რომ თქვენნი სული იუოს მიყუ-
ლ სიძარბოლესა ჭ არა სასჯელსა.

— მე მიკურს უფალი ზრუნადგნო, რომ ასრე ერთ-
ლათ ცდილობთ ჩემის სულისათვის ჭ თქვენს სულის
გემბთ, უძჯობესი იქმსება თქვენსთვისა, რომ თქვენს
ღეს მოუაროთ ჭ არა ჩემსა, ჩემის სულის ზატრონი
გახლავარ ჭ არა თქვენ, ჭ ამისათვის მე თუ დამ-
ბევეთ მსჯით, აღასრლოთ თქვენნი სურვილი ჭ გა-
დაწვივით მალე ჩემი საქმე.

— დამნაშავე! გტოვდა მას ლუჩიანი, თქვენნი ამ
სიტყვებით, ძრიელ საწყენი არს ჩემთვისა ჭ სუდი-
ლ ჭ იცოდეთ რომ ამ გვარის სიტყვებითა უარესათ
გაქმნთ თავსა, — მე კიდევ გეუბნები თქვენსა, გამო-
დებით თქვენს დანაშაულობაში თუ არა?

— მე თქვენ მოგახსენეთ სიძარბო, ჭ გავათავე, ჭ
გეუთნის იმასა, რომ, თქვენ გსურსთ, ჩემგან ტყუ-
ლის-თქმა, მე ტყუილსა ჭ ტყუილათ ჩემს თავს არა
ღეს არ გაჩვენებთ, რაც უნდა დამეძარბოს, ჩემი სი-
ძარბო ვსთქვ ჭ საკმაოდ არს, უფლისა სახელსეჲ და-
ცემული გახლავარ ჭ უფალს უნდა ჩავაბარო ჩემი სუ-
ლი სიძარბოთ.

— კარგი ამას ჩქვნი შევიტყობთ! ნატარიუსო დასწე-
ით: სახელითა მამისათა ჭ მისათა ამინ. გბრძანებთ
ათა მიყვეს დამნაშავე ბეატრიჩე ცდასა სასჯელისასა

ორმოც საათის განმავლობაში. —

ღ ამ დროს დააჯდენდნენ ბეატრიქსსა კალესილ კუ-
თხებიან სკამზედა, ღ შუუკრამდნენ ფეხებსა, რომ ფეხნი
მისნი არ დაჰკარებოდნენ ზოღზედა, კელებს კაუკრამ-
დნენ ზურგზედა ღ უბრძანებდნენ ჰალახსა ასწევათ ბე-
ატრიქსსა ზევით ღ ჩამოშვებათ უცფათა, რათა კუთხები-
ანსა სკამსა, რომელზედაცა იჯდა უმანკო ბეატრიქე,
დაენადვლებიან, სხეული ქალწულის ბეატრიქისი, თუმცა
ჰალახი ალექსანდრო იყო დაღონებულად ღ სტკიოდა
კული ბეატრიქეზედ, მაგრამ ბრძანების მორჩილი იყო
ღ აღასრულებდა ლუჩიანისა ბრძანებას:

მე არ შემღებულ ვიქნები გარდმოცემად თქუწნოთჲს
იმა სამაგელ სიტყვებისა ღ ცინებისა, რომელთაც წვა-
ლების დროს ისმენდა ქალწული ბეატრიქე ლუჩიანისა-
გან, რომელიც უვეიროდა ჰალახსა, კარკათ ღ კარკათ
ასწევად მისსა ზევით ღ უცფათა ჩამოშვებასა დაბლად. —
კალამსა ჩემსა არ ძალუმს აღწერთ იმა უბედურებისა
ღ უღმრთო წვალებისა ბეატრიქისი, რომელიც ხშირ-
ხშირად გარდიქცევოდა ღ მიუტანდნენ მას სასუნებლათა
კაბლებსა, რათა მობრუნებულყო ბეატრიქე კელ მეორე
სასჯელისაკოჲს. — უმჯობესი იქმნება რათა კალამმა ჩე-
მმა აღწერთს სიმარჯვე ღ უშიშრობა ქალწულ ბეატრი-
ქისი, რომელსაც არ უნდოდა დაემდებლა თავი თჲსი
ტყუილათა ჩუწნებითა სუდიებისათჲს... გათავადებოდა რა
ორმოცი საათი ჩამოსხნიდნენ მართალ ბეატრიქსსა სა-
სჯელისაკან ღ წარიკვანდნენ თავის საწილ ოთახში

საწერობილესა:

სამ დღეს უკან როდესაც ბეატრიჩე გამოხსნულდებოდა, მოვიდოდნენ მისსა ოთახში ლუჩიანისგან გამოკვანთილი ვარაუდნი, ველ მეორეთ წასაუფანათ მისთა წვალებისათჳს.— ბეატრიჩე სთხოვდა ვარაუდთა მიცემად მისთა დროისა ჩაცმა დახურვისათჳს, რამეთუ ბეატრიჩე ამ დროს იწვა ქვეშეგებში.— ვარაუდნი მისცემდნენ ნებასა, ბეატრიჩე ასდგებოდა. ზალახის ქალი-ძული ვირჟინი მოესმარებოდა ჩასაცვამად ტანისამოსისა და ჩაცმის დროს ბეატრიჩე ეტეოდა ვირჟინის:

— აი უური დამიგდე საუვარელო დაო! მე მხმობილებენ ველ მეორეთ წვალებისათჳს, და მე ვიცი რომ ამ წვალებასში მე ცოცხალი აღარ გადავრჩები, და ამისათჳს მე მსურს დაგიტოვო შენ რაიმე სამახსოვრო; ჩემო საუვარელო ვირჟინი, რაც მე ნივთები და ძვირფასი კაბები მაქვს აქ ამ საწერობილესში, დამიტოვების შენთჳსა.— აჰ! მიიღე ჩემგან ეს ჯუარიცა, ეს ჯუარი იყო ჩემის განსვენებულ დედისა, ეს ჯუარი მიხუჭება შენთჳს ამ ზირობითა, რომ მე თუ ცოცხალი გადავრჩი ამ ველ მეორე წვალებასა, რომლისათჳსაც მე ეხლა მივეუფნოთ, ეთხოვ რომ ეს ჯუარი ისევ მე დამიბრუნო, ამისათჳსა რომ მე მიხდა ეს ჯუარი მიწაში ჩამეყვს.— ამას ვარდა ჩემო ვირჟინი ეს ხატი რომელიც ჰქიდი შენს საწოლ კრავოტზედ, გაუკზავნე იმასა..... ჩემს საუვარელსა, რომელიც მე მიუჭარდა სულითა და გულითა ამ ქვსეანასზედ. და ან შენის ველით მიუტანე კარდინა-

ღსა მოძობარბენიღსა ეს ხატი ღ უთხარი, რომ საწ-
ვალი ბეატრიჩე უცხავნის ამ ხატსა თქო თავის საუვა-
რელ კვიდოსა თქო ღ ამანთანავეც უთხრას კვიდოსა,
რომ ამ ხატის წინაშე შენს საწვალს ბეატრიჩეს თქო
ბეგრჯელ მილოცამს თავის საუვარელ კვიდოსათუხ თქო.

— რას შვრებით ამტლ ხანს, ქორწილში ემსადებით
თუ როგორ არის თქუწნი საქმე, ერთი საათი არს
რომ გიცდით. ეტეოდნენ ვარაუდნი საწვალ ბეატრიჩესა.

ბეატრიჩე წაჭუვებოდა ვარაულებსა, საწვალი ვირჟინი
დაუკოცნიდა კვლებსა ცრემლითა ბეატრიჩესა ღ შემდეგ
მობრუნდებოდა ბეატრიჩის ოთანში, სადაცა ბეატრიჩე
შესვდავდა ვირჟინის, რომელიც ჩამოკიდებდა ხატზედა
ბეატრიჩისა მიერ ნახუქარ ბრილიანტისა ჯუარსა ღ და-
ვარდებოდა მუხლ მორრეკითა დოცვად ბეატრიჩესათუხ.

როდესაც ბეატრიჩე წარმოსდგებოდა სუდიებისა წი-
ნეთ, კათავებული ღ დასუსტებული, ამ დროს ლუჩიანი
ეტეოდა მას ზირ მოცინებით ღ ფარისველობით:

— კეთილ კონიერო ქალიძულო, ბეატრიჩე! ის ღმე-
რთმან უწუოდეს თუ რა რიგათა მსტკივა გული თქუწ-
ნზედა. ვწუხვარ თქუწნის წვალებისათუხ, მეც თქუწნი
ხნის ქალიძულები ძეაეს. თუძცა თქეგნსავითა მშუწნი-
რნი არ არიან— ღ ამისათუხ, როგორც ჩემთა ქალი-
ძულებთა ზედა შემსტკივა გული ისრე თქუწნზედა, ღ
ამისათუხ გთხოვთ უმორჩილესად კამოტედი ღ ნუ გა-
მომიყვანთ მე მოთმინებისავან, რათა უარესად არ გაწვა-
ლონ თქუწნი.

— რისთვის მაცდუნთ მე უფალო ჰრესიდენტო? მძუ-
ღობიანათ მიუთხრო ქაღწუღმან ბუატრიხემან, ვანა სა-
მეოფი არ არის თქუწნთვის ჩემს სხეულს რომ აწუა-
ლებთ როგორც ცნებაუთ? ჭ რათ ვსურთ კიდევ ჩემი სუ-
ლის დაღაბლება; — სხეული ჩემი ვეკუთვნის თქუწნს ჭ
როგორც ცნებაუთ ისრე აწუალებთ ისა წადგანაც გამო-
ურაქმელმა მალამ ჩაგდო ისა თქუწნს ველში. ჭ სული
ჩემი საუკთარ ჩემი არს ჭ მე ვეკუთვნის ისა, წადგა-
ნაც მოძცა მე ვამჩენმან, რომელსაც უნდა დაუბრუნო
სიმაღლეთ ჭ უგნებულათ, ჭ ამისათვის რაც რომ წუა-
ლებს უნდა გამოიკონოთ ჩემთვის, მე არ ძალ მიძს
ცაცემად სულისა ჩემისა ჭ არს უარს ვყოფ ტყუილათ
ჩემდამო ნათქუამთა სიტყუებით.

ლუჩიანსა ამს სიტყუებითა ვულო მოუვიდოდა ჭ და-
უფვირებდა ჰალანსა ალექსანდროს:

— სად არის ალექსანდრო, წადგესაც მე აქა ვარ თს
ქ უნდა იუოს მოუცილებლად.

— ის ბანკონაში წაუიდა თავის საქმეზედ ჭ ერთი
ღღინ უკან ვიანლებათ. მოასწენა მისმა თანა-ბემეძ.

— ძამ კარგი კარლინო, მენ მოემსადე საწუალებლად
ამა ქალბატონისა ჭ ეცადე, რომ კარგათ აწუალო.

— ვუცდები უფალო ჰრესიდენტო! მიუგო ჰალანის
ამომშენებ კარლინომ.

ღ ამ დროს ლუჩიანის ბრძანებითა ორმა უარულმა
მოჭიდეს ველი საწუალსა ბუატრიხესა ჭ მძუწნყენი
ქროს ფერნი თმანი მისნი დაძალებს ჭ იმითა ასწუ-

დნენ ზეგითა, რომელსაც მოაბამდნენ თოკსა..... მაგრამ
ჩუქნ დავეთხოვით აღწერად განმარტებითა ამა უღმრთო
სასჯელისა, რომლითაც ბეატრიჩე იტანჯებოდა.

ლუჩიანი კარდმოწვებოდა სტოლზედა ჭ დაუწეობდა
ფურიღსა ბეატრიჩესა, რომ სულ აწვალებდნენ:

—გამოტყდით გირჩეფივით!

—მე დამნაშავეი არა ვარ.....

—აბა ერთი კიდევ ასწიეთ თმითა მაგრათ თმითა!

ჰო! აგრე, აგრე.

—მე თქუქნ ცუბნებით გამოტყდით?

—მე.... დამნაშავეი არა ვარ.....

—აა! კარგი კიდევ არ გინდათ გამოტყდეთ.

—აბა კარლინო! დაუგრიხე მარჯვენა ჯელი მაგრათა
მაკ ქალბატონსა. კარლინო აღასრულებდა რა ბრძანებასა,
განდებინებდა მარჯვენა ჯელსა ბეატრიჩესა მაშინის შუ-
ამია ჭ დაატრიალებდა მაშინას; მარჯვენა მკლავი ბე-
ატრიჩესი, დაემსგავსებოდა იმასა, როდესაც მრეცხელი
კასწურამს კარეცხილს შეწარსა; ჭ მუალნი მისნი დაი-
წეებდნენ ხრიალსა, ჭ სისხლი გამოჩნდებოდა მარღვე-
ბში მისთა.

ლუჩიანს იოტის ოდენათ არ ეწეებოდა გული ჭ უ-
ფიროდა საწვალ ბეატრიჩესა:

—გამოტყდით გირჩეფივით თქუქნს დამნაშაობაში?

—ოხ! ღმერთო!.....ღმერთო.....ჩემო!. წამოიძახვიდა

საწვალი ბეატრიჩე.

—მე თქუქნ ცუბნებით გამოტყდით?

—მაძაო... ზეციერო... შოღო... მამხმარად მართლისა...
სკლისა, შენისა.....

—გარდაუტრიალეთ კიდევ მაგრათ ველი, ანწიეთ კი-
დეუ ზევით თმითა კარგათ, კარგათ! ეე! მაგრე, მაგრე,
ღ ესლა ჩამოუშვით უცფათ.

—ოო!... დედა-ჩემო!...დედა!...წუალი...წუალი... მი-
შველეთ...ვეკვდები.. ერთი წუალი...მასვით.

—ესლა რა წულის დრო არს გამოტყდით გირჩე-
ნიათ?

—მე

—ჩქარა გამოტყდით!

—მე.... დამნაშაუი.....არა.....ვარ.

ლუჩიანი გამწარდებოდა გულ მოსრულებით.

—დაუტრიალე კლავი მაგასა ძრიელ, რომ ძულები
დაეპტვრეს, ზ გამოწურეთ მაგის სხეულისგან სისხლი.

—ოო!...ღმერთო... ეს რა წვალება...არს. მე მონა-
თლული... ვარ.. მე ქრისტიანი.....ვარ. ვეუდები.....ვედ....

—გამოტყდით! გამოტ.....

ღ ამ დროს წამოასხულებდა გულ მოსულობისა გამო-
ავსა ლუჩიანსა.

—მე დამნაშაუი არა ვარ...

—მამ წადით ესლა მოიტანეთ ბუა, ესლა ბუით
გამოყცადოთ;—ბუით გამოცდიდნენ ამ რიგათ: ტიტველ
ხორცხედა შემოასხუვდნენ ბუასა ზ ასწუვდნენ ზევით ბა-
წრითა ზ ბუა გასჭრიდა სხეულსა ადამიანისასა, მაგრამ,
როდესაც ბუატრიძე უნდოდათ ეწვალებინათ ბუითა ამ

დროს მოვიდოდა ალექსანდრო ზალახი & ნახვიდა, რომ ბუატრიჩე იყო თითქმის მკუდარი, & ამისათვის ეტეოდა ლუჩიანსა:

— უფალო! ჰრზიდენტო თქუქს გნებავთ რომ მოკლათ ეს საწუბლი, თუ გამოტყსოთ?

— როგორ! მოკუდა თუ?

— ამას მეტი ცდა არ უნდა, ესლა მოასვენეთ უმჯობესი იქმნება.

— მაშ კარგი, გააჩერეთ სასჯელი: ეტეოდა ლუჩიანი ზალახისა & მკრძეთ მოუბრუნდებოდა სუდიქსსა & ეტეოდა:

— თქუქს საუჯარელნო ამხანაგნო! მოითმინეთ თავიან ალაგზედა & მე ესლავეთ გიასლები.

იტეოდა რა ამასა გავიდოდა.

& რამოდენიმე ხნის შემდეგ ლუჩიანი შემოიყვანდა ბუატრიჩესთან მის დედის ნაცვალსა ლუკრეციას, დუაკომოს & ბერნადროსა, რომელნიც იყვნენ ბორკილით, საწუბლი ჩენჩნი, თავიანთ საპურობილესა, მეოფნი ზირველჯერ შაიურებოდნენ ერთათა & დაიწყებდნენ ერთმანეთის კოცნასა. — ლუჩიანი შეევედრებოდა მათ, რათა იხინი მოხმარებოდნენ მასა, გამოტყსად ბუატრიჩესა. იფიქრა თუ: ეგების ჭირისეუფლებისა სვეწნითა გამოტყედარიყო ბუატრიჩე. & ამისათვის ლუჩიანი დანარკებდა ბუატრიჩის ძმებსა & დედის ნაცვალსა, ფარისეულობით რათა იმათ შეესმინათ რაიმე ბუატრიჩესათვის; შესყდამდნენ რა საწუბლი ჩენჩნი ბუატრიჩესა, მღებარე ზოლ-

ხედა, რომელსაც ადარებ ჭკონდა ნიშანი სიცოცხლისა, დაჯარდებოდნენ ფერხთ მოდრეკითა წინაშე. ბეატრიჩისა ჭ დაუწყებდნენ მას კოცნასა ტანსაცმელზედა, რათა ვძინოდნათ დაკარებათ სხეულისა ბეატრიჩესი, რამეთუ არ მოუმატონ მას სიძვესარე ტყუანთ მისთვის ტანისა, რომელიც იყო დაბუკილი, — თითქმის მკუდარს ბეატრიჩესა, ჩამოესმებოდა რა კენესა თავისი ჭირისუფლებისა, გამოასილვიდა თვალთა ჭ აღმოსთქვამდა:

— მადლობა ღმერთსა, რომ ვუძღებო; ჭ დახუჭამდა ისევეთ თუალებსა, მაგრამ მრთელისა სხეულისა ტკივილი გააჯავრებდა მასა ჭ განახელდა ისევეთ თუალებსა ჭ იტყოდა დაღონებულის სიტყველითა, შეხედავდა რა თავის ძმებსა ჭ დედის ნაცვალსა:

— ჩემო ძვირფასო! რა სასით ვიმხერ შე თქვენსა?

— ჩვენსა საუჭარელა ბეატრიჩე! რა რიგათ ვიმხერთ საწუალნი ძენნი სისხლნი, რომელნიც მოვიდნენ მიღუათ ძენისა: ერთი გვითსარი სად დაიკარება ძენი აღის ფერი ღოეები, სად გაგვეცა ძენი ფართუ თუალები, ეს რა არის ჩვენს თავსუდ. ერთის სმითა მოუთხოვდნენ საწუალნი ჩენჩნი.

ადგებოდა რა ამ დროს საწუალი დეაკომო თავისი ბორკილით მივიდოდა სიანლოვეთ ბეატრიჩისა ჭ მუყდრებოდა:

— საუჭარელა დაო! ბეატრიჩე! შეინძინე უკანასკნელი თხოვნა, ძენი უფროსი ძმისა ჭ სთქუ ისრე რომ კორც ჩვენს ფანჯენეთ. თუძცა დაძნამაჟი არა ვართ, მა-

გრამ რა გაეწეობა, მეტი გზა არ არის, სთქვ, ნუღარ იწუხებ თავსა, სთქვ ისრე როგორც სუდიეებსა ნებავთ.

საწუალი ბერნადირო გულსედ ჰატარა ველების და-კრეუნითა ვეედრებოდა თავის დასა ბეატრიჩეს.

—ჩემო ბეატრიჩე, სთქვ როგორცა ნებავთ ამ უფა-ლთ ასუდიეებთა, ჰრეზიდენტი შემხირდა მე, რომ თუ შენ გამოტედები, სახლში გაგვიშვებს და წავალთ ჩუწნთუხ სახლში ურძნის საკრეფათ, თუ გიევარდე ბეატრიჩე სთქვ, ნუღარ იწვალე თავსა.

და ამ დროს დედის ნაცვალი კნინა ლუკრეცია და-უწეებდა თხოვნასა გარდაქცეულ წვალეებით ბეატრიჩესა:

—საუვარელო მულო! სთქვ ჩუწნ ეველა ცოდვილნი ვართ ვინ არის ქუწქანასუდ უცოდველი, გთხოვ ბეატრიჩე შეისმინო სიტეუანი დედისა შენისა.

ბეატრიჩე მობრუნდებოდა და თუალნი მისნი მიიდე-ბდნენ სახესა გულ მოსრულებისასა და წამოიხედვიდა რა უცფათა შესედვიდა ლუჩიანსა, რომელიც ჰსარობდა სიავისა სისარულითა ბეატრიჩე დაიწეებდა ნელისა სი-ტეეებითა:

—მე გავიგე ჩემო უძლიერეს საწუნად, რომ თქუწნ წვალეებისა გამო, გიჩვენებიათ ტუეილი ჩვენება, ვითო-მცა ჩუწნ დამნაშავი ვიუთ ამ საქმეში, რისთუხ აჩუ-ნეთ ასრეთა? თქუწნ გკონიათ, რომ ამისთუხ განატ-ეებენ? არა ჩუწნი სიკუდილი დიდ სანს ვარდაწეეტილ არს ჰაჰისაცან: თუმცა ჩუწნ დამნაშავი არა ვართ, და თუმც მე არა ვარ გულს-ნაკლები თქუწნსუდა და თქუწნ-

ის სუსტობისა, რადგანაც უღმრთო წვალებით გათქმე-
ვინესთ თქვენ ტვეილი სიტყვები, ვითომც ჩვენ და-
ნაშაფი ვიყოთ ამ საქმეში და მით დაგიმდაბლეს სახელი
თქვენსი, მაგრამ მე მაინც კვედრები თქვენსა არ შემა-
ცდინოთ მე და არ გამარჯვენეინოთ უმანკო სახელი ჩემი,
და არ მომსაღოთ ჩემის თავისაგან კვირკვიანი წვალები-
ნა, რომლითაც მაწუალებენ მე ჩემის სიმართლისათვის,
თუმც ბიწიერებამან, ეოველთა მიღალატეს მე და ჩამ-
გდეს განუსომელს სასჯელსა. მაგრამ მე მესმარვიან ორ-
ნი ანგელოზნი: ერთი იმათგანი არის, ანგელოზი სი-
მართლისა და მოთმინებისა, რომელნიც მწირდებიან მე
განმორებას ამ ბიწიერ ქვენნიდამა, სადაცა ვაქციე გა-
ნუსომელი ცრემლი ჩემი მუდამ მწუხარებაში. და ამას-
თანავე მწირდებიან მე აუფანად ზეცასა თავიანთ მხრები-
თა,—ას! როგორ მესმარვიან მე ისინი ამ მწუხარება-
ში, როგორ უჭერივარ მე თავიანთ კელებში, ას! რა
ტემილი ვოფილა სიუქდილი!

იტეოდ რა ამას ბეატრიჩე ჯულ მეორეთ მიიქცეო-
და უგომნოთა მწუხარებისა გამო.

ამ დროს მზე გამობრწყინდებოდა ღრუბლიდამა და
სხივნი მისნი დაეცემოდნენ კარდაქცეულ ბეატრიჩესა,
რომელიც იყო უგონოთ დაჯარდნილი პოლზედა, და
თქროს ფერნი პოლტებივით ნაწნაური თმანი მისნი
ეფარნენ თოვლისა მებრ, აერთ გულზედა მისსა; ბეატრიჩე
ამ დროს ემსკავებოდა წმიდასა სულსა მნათობსა თ-
ვის სხივებით.

მხედველნი მისნი, ვოველნი განკვირდებოდნენ ბეატრიხისა შეხედვით; თუთონ ლუჩიანიც. გაძტვრდებოდა, როგორც ქვის ბოძი. — ბეატრიხე კიდევ მობრუნდებოდა ზღმის გულით ამოიქნეშიდა, ჭირისუფალნი მისნი, რომელნიც ეხვივნენ აიუსა მისსა კვნესით ამოიძახვიდნენ:

— ბეატრიხე! წმინდა ანგელოზო! კვახვენე შენდამო აღმორჩეული გვა, რამეთუ ხვენც წამოვიდეთ იმ გზაზედ.

ბეატრიხე წამოიწყოდა ცოტათი ზ შეავროვებდა რა თავის დანჯდრეულ ღონესა, იტყოდა.

— დისწავლეთ სიკუდილი.

— ჩუწნც მოვეუდებით. დაიუვირებდა ამ დროს ბორკილით შევრული დეაკომო, ჩუწნ დამნაშავი არა ვართ, ჩუწნ არ მოვეკლამს მამა ჩუწნი, ტუვილათ წვალებით გამოვგათქმეინეს ესე უბრალო სიტყვები გამოუსდელობისა გამო. —

ბეატრიხე გაიხარებდა ამ სიტყვებით დეაკომოსი ზ ზირის სახე მისი განრწეინდებოდა, როგორც მსე, ზ სამღრთო წერილისა სიტყვებით იტყოდა:

— მიწიერი წვალება გარდიცვლება მხიარულებით ზეცათასა, გამავრდით ზ მოკუდით, როგორბათაც მოკუდარან ზირველნი ქრისტეს მოუვარენი.

იტყოდა რა ამ სიტყვებსა ბეატრიხე, ლუჩიანის გული ვახელდებოდა სიავით ზ უბრძანებდა ზალახსა:

— აბა კიდევ ასწიეთ ეს ვაუგონარი ქალბატონი. ზ ასწევდნენ რა ბეატრიხესა, მერმეთ უბრძანებდა ზალახსა

მოტანვად განურებულის ძაუაძისა, რომელიც იყო გა-
კეთებული ფითილითა და თოფის წამლითა, და ჰალახი
ლუჩიანის ბრძანებითა გამწვეტილსა წვერსა ძაუაძისასა
ჩაუუობდა ბეატრიჩეს ფრჩხილსა და სორც შუა დიდსა
ცერხედან ფეხებისასა და გაუჩენდა რა ცეცხლსა ფითილსა,
ალი გაუჩნდებოდა ბეატრიჩესა მრთელ ფეხის თითებში.—
ახ! რა ძნელი სასჯელი და ძნელი მოთმინება იყო ამ
უძღვრთო წვალებისა გამო, მაგრამ ბეატრიჩე აჩვენებდა
სიმაგრესა და შავალითსა თავის ჭირისუფალთა, რომე-
ლიც ვსვევიან თავსა ბეატრიჩესა, ბეატრიჩე გამწარდ-
ებოდა: რა ამ უძღვრთო წვალებისა გამო ჩაიკვნიტოდა
ტუჩებსა, რისა გამო ავმსებოდა ჰირი სისხლითა. შეხ-
დავდნენ რა ამასა ჭირისუფალნი, დაეწვებოდათ კული
ბეატრიჩესედ და არღილებდნენ რა დავარდნილსა დიდსა
კეტსა ზოლიდამ, მივარდებოდნენ ლუჩიანის მოსაკლავათ,
მაგრამ უცვათ იქმნებოდნენ შევრულნი, ლუჩიანი შეძი-
ნდებოდა და აგრეთვე ყოველნი სუდიეებიცა წამოვარდ-
ებოდნენ შიშითა ფერხედან, ამ დროს ჰალახი ალექსან-
დრო გამოიღებდა განურებულს ძაუაძსა ფრჩხილამ ბე-
ატრიჩესა. ლუჩიანი შეძინდებოდა რა, უბრძანებდა წაუვა-
ნად ტვეებისა თავიანთ საჭურობილესა,—საწუალსა ბე-
ატრიჩესა წაიუვანდნენ რა თავის ოთახში ძიანბარებდნენ
ექიმსა, რომელიც განუმცხადებდა, რომ ბეატრიჩე ძლიერ
მეწუხებული არის და კელ მეორეთ ცდა არ შეიძლება
ძან ზედა ერთი კვირის განმავლობაში.—

(შემდეგი იქნება.)

ოსების გერისტობა

ჩვენს სოფლებში ხშირათ იცინან საუდრის დღეობა, & ეოფენიც ვხასწაულობთ ხოლმე საუდრის დღეობას. რაკი გერისტობამ დიდი ერი იცის, ორჯან ჰიძემან მოვისურვეთ წასულა; ცწალობდეთ გერისა წმინდის გიორგის მაღლი! ორივე წაველით, ცაძეტი ვერსი გაუიარეთ, მივახლოვდით ხსენებულს საუდარს იმ დროს, რომ ერთი არაფინა სჩანდა ორი დუდლების მეტი, ჩამოვსტით, მდუდლებს კელზედ ვენთხეიეთ, ჰატარას ხანს რომ დაუსვენეთ? ხალხმა დაიწყო ღენა. იმ ხალხმა ისეთ ნაირათ დაახნელა იმოღენა თუბალ გადაუწვდენელი მინდორი, რომ ათი კაცი აღარ მოთავსდებოდა. რა საუდარს მოახლოვდენ, ვნახეთ ასი წილი ოსების ცოლები, ოსები, & იმათი ბავშვები აკვნებით ასე, რომ იმათი ფეხების მტვერით, ერთმანეთი ვეღარ დაფინახეთ. ძლივს ერთმანეთი ვიპოვნეთ შუა წირუამდინ. უცხო დამნახველი რომ ვინმე ეოფილიყო, უთუოთ გაუკვირდებოდა იმტენი ხალხი; მასთან იმათი იარაღის შეკახეულობა, & ტვაუის კუდები ზურგზედ საფსეები.

საუღრის კარებთან ჩამოიხსნეს, მიაწვეს ერთს ალა-
კას & შეიკრიფნენ საუღარში; რომელიც არ დეკტივნენ
კარებთან დადგნენ, სახრეებს იღლიდიდან არ იშორებდ-
ნენ; ასე რომ, საუღარშიაც თან შეჰქონდათ.

მღუდელმა დაიწყო წირვა, მაგრამ იმათი ოსურის
ლახარებისაგან & ჯიღჯიღისაგან არაფერი ისმოდა.
როდესაც წირვა გამოვიდა? ბლადოჩინმა დაიწყო ქადა-
გება; & უკვლას ამცნობდა კეთილ აზრებსა: საუჭარულ-
ნო მხნო & შულნო! ჩუწნ მარბდ ვალი უფაწეს ქრის-
ტიანეთა, ვესვიდეთ ჩუწნთუს ტანჯულსა იესო ქრის-
ტესა, ჩუწნ უცადნეთ, რომ ქრისტიანობის წესი შევი-
ძინოდ & აღვასრულეთ როგორც უფალი უკებრძანებს.
ჩუწნ უცადნეთ როგორც კაცი მღუთისა ალექსი იყო,
მას დავეძვავსნეთ, არა თუ მეუღლის დატყვებით, არა-
მედ ღუთის ვედრებით, კაცთ მოუჭარვობით, & მოთმი-
ნებით; & არა ავასაკათა & მრუშათა.... ჩუწნ უცადნეთ
სასუფეველი აქვე დავიძვიდროთ ჩუწნ, კაცი არა ვკლათ,
არამ თუ მახვილითა, არამედ არც ენითა. უძჯობესინა
შევიძინოთ კეთილი ნაჭი, & ვმონებდეთ ჩუწნსუდ დი-
რსს კაცსა; & მომეტებულად მ. ი მ ზ ე რ ა ტ ო რ ე-
ბ ი თ ს დ ი დ ე ბ უ ლ ე ბ ა ს ა . ამასთანავე,
ერთმანერთის სიუჭარული გჰქონდეს, რომ დმერთს ჩუწ-
ნც შეუუჭარდეთ & დაგვიხსნას უოველი ბოროტებისაგან.
თუძცა ამასუდ უკეთესები მრავალი სხუა უქადება იქ
მდგომთ, მაგრამ იმათ გულში მკონია, არა დაინერგარა.
გარდა ამისა ბლადოჩინმა დაუმატა იმავე საუღრის სტა-

რასტაზედ: აი ღუთისნიერი კაცი, აი ღუთისა ჭ ღუთის
მორჩილი, საუდრის ნაკლულეგანების მსრუნველი ჭ მკ-
მმატკებელი. ვაიკეთ ქრისტიანებო მძანო ჭ დანო! უკე-
თუ კაცი ესე ბუჭუა კარგი არა ეოფილიყო, ჩუწნ კა-
რგა ვერ დაუნახამდით. უკეთუ ესე სტარანტა კარგი
არა ეოფილიყო, მთავრობა კარგათ არ დაინახამდა ჭ
არც დიდებული გემ წი ფე ბუჭუას ჯილდოს არ უ-
ბოძებდა. მძანო! აი ჯილდო, ეს ვეუთნის თქუწნგანსა
სტარანტა ბუჭუას. (აილო ჭ უელზედ ჩამოჭვიდა ბუჭუ-
ასა). ეს ხსენებული კრება გამოველით კარში; ოვსთა
დაიწუეს ლანაზრაკი ურთი ერთში: სუძამსემა, ბლადლომინი
კარგი ილანაზრაკა, მაგრამ ვერ გავიგე. (ვერუოჩიკმა)
ბლადლომინმა კარგი გვითხრა: რაც მოიტანეთ, ბუჭუას
უნდა ასვათო?! (მესამემ). მამ ბლადლომინი რაც უთხრა
ჩუწნი ბუჭუა უფრო კარგი ეოფილა, წავიდეთ ჭ, მი-
უტანოთ ბუჭუასა რაცა გუაქუეს, თორე წუალობას ადარ
გვეტუეს.

ამ თქმაზე აიღეს თავთავის გუდები, ამოიღეს თავი-
ანთი საგმალი ჭ მივროვდნენ საუდრის კარვთ ბუჭუა-
სთან. გუდებიდგან ამოიღეს საჭანურები, საბაზენები,
ბურახი, ლუდი ჭ ვოტკა. მივიდნენ სათითაოთ, მიარ-
თუეს საზოვაცე ჭ სასმელები ჭ უთხრეს: ბუჭუა! შენი
მადლი მოიღე ჩუწნ თავზედაო. ამ უაუანში შე ჭ ჩემი
ამხანაგიც მიუახლოვდით; ხსენებულს ბუჭუას ერთი მა-
დალი სარი ეჭირა კელში, რომელიც სიმაღლე ეჭნებო-
და ხოთი სარისი ამ სარის წაღება აიღა ჰატარა სა-

რი. სარდიან მოკიდებული ის სარი იყო ფერადი ნა-
ჭრებით შესამებული, წითელით, ყვითელით, ლურჯით
და სხვა და სხვა ფერად ვაჭებით ბოლომდისინ; აგრეთვე
იმ სარის გარშემო ქღარუნები ასხმული.

სსწნებულს ბუჭუას, ჯერ ჰირველი სოფლის ოსები
მოუვიდნენ ველ სავსეები; ოტკით, ხაბისკინებით, ხაჭა-
პურებით, ბურახით, და სახრესე შემწვარი წვადით მია-
რთვეს და უთხრეს: სენი მადლი და მოწყალება გვითხარი,
რომ ჩუწნც კარგი კაცები გამოვიდოდეთო. ამ ჰირველ
კაცს ჩამოართვა ოტკა და მასედ დაიწყო ლოცვა-კურ-
თხევა: ისეთი ლოცვა-კურთხევა დაიწყო, რომელიც თა-
ვის ფლიდურს ენას შემეყნიდა; ღმერთმან ავადორძინოთ,
გავამრავლოთ, საქონელი თქუწნს სახლში არ გამოი-
ლიოს, საქონლით და აგრეთვე წვრილფეხითო, ჰორით
და ოტკითო და ის სტაქანი უცებ გადაუსვა. მეორე სო-
ფლელებიც იმისთანა სანოვაგეთი მოუვიდოდნენ; იმათაც
სტაქანი გამოართვა ოტკით სავსე, ისინიც ამ გვარათ
დალოცა და ისიც გადაუსვა. რაღა თავი შეკაწეინოთ,
ოცი სოფლის ხალხი იუენენ! ოცივე სოფლელები და-
ლოცა და ოცი კარგი ჩაის სტაქანი გახლათ. ეს ან-
ბავი რო გათავდა? მივიდნენ თითო ოსები ბუჭუასთან
და იმის ხარს მეტანია გადაუხადეს; ორი საყენის იქით
დაიხრეკებდნენ სოლმე, იმ სარამდინ ხოხვით მიდიოდ-
ნენ, მიწიღვან მინამ შესწვდებოდნენ მინამ ჰკოცნიდნენ.
უ- სტარასტა ველ მოღვრებული იჭიმებოდა, ძალი-ძალ
ველის ძენდალს ისწორებოდა სოლმე და ალმე რო სე

რი ეჭირს, იმითი ამწეალობნებდა ღუღლისხვით. ვიხედ-
დაც წეალობის თვალი იყო, იმას ძალიან გაუნძრევდა
იმ სარსა ჭ თავსედაც მიაჩნებნებდა ხოლმე; ჭ ვიხედ-
დაც წეალობის თვალით არ იყო, იმას არცევი გაუწეა-
რუნებდა. მე ჭ ჩემ ამხანაგს სხეა არა გაუვიკვრდარა
შსოლოდ იმ სარის მეტი. უფალხო მკითხველხო! რო-
მელიც-კი მივიდოდა, დედამიწიდან მოკიდებული, სა-
ღამდისინაც შესწვდებოდნენ, ჰკოცნიდნენ სარსა, ლოკა-
მდნენ, თავს ზედ აბრახუნებდნენ ჭ იმასოდნენ ოსურათ:
თაბუ სუცაუან. (თარგმანი). მაღლობ დიეროსა. ამ თქმა-
ზე სტარანტაც გულ მოდგინეთ უფრო გაუქვარუნებდა
ხოლმე; ჭ ვისხედაც კარვის თვალით არ იყო, იმას
არც-კი გაუნძრევდა სარსა. როდესაც ეველამ მეტანიის
რივი გადაიხადეს, მინდორზე დასხდნენ, სადილი გაიხ-
ლნენ, დაითვრნენ ჭ ოსური სიმღერაც შემოსამხეს: ჰა
სივარია. მე ჭ ჩემი ამხანაგიც სადილათ დაგვატყვეს
მაგრამ, არ ვუწვიეთ; ამისათვის, რომ ჩვენ იმათი არ
გვესმოდა ჭ იმათ ჩუქნი ჟნა. თუძეა მათთან უკაცრა-
ვათ დაურჩით, მაგრამ იმათ სულგრძელობისაგან მოგვე-
ტყვეობდა. რა სადილი გაათავეს, უ. ბუჭუამ მიტანილი
სასმელი ჭ საჭმელი ორ ცხენს აჰკიდა, მესამეზე თვთ
მეკდა ჭ მინისაკენ გაემსადა; ჩუქნც მღუღლეის გამო-
ვითხოვეთ ჭ გიანხელით.

უფალო მკითხველო! ბლალთრინის ქადაგებისათვის
აი როგორ უდრათ ეური ჭ დაუნერგამთ გულში: ვქ-
უსი დღის შემდეგ მე ჭ ჩემი ამხანაგი სუდმი შეველიო

მს ჩემი, სულ ჰორტმანით წაუღია?!? ახლა იმას კესვე-
წები, სენი სამართალი გააკეთო!

სუდია მოჩივარს: შენ რითი იცი, რომ ნამდვილათ
შენი სასმელ საჭმელი, ზე ჰორტმანით ფული მავან
მოგპარა. მოწამე ვინა ცუავს.

მოჩივარი სუდიას: აი სენი წირიმე, ესა მაქს მო-
წამე, ამან კითხრა, თორე მე არ იცოდღი.

სუდიამ ქურდს ჰირ ღიმილით უთხრა: მე შენ რო-
გორცა ცხედავ, შენ მაგისავან არაფერს მოიპარამდი;
უთუოთ იპოვნიდი, ზე ეე-კი ქურდობას გაბრალეხს. არა?
განა შენ ისეთი ხარ, რომ რამ მოიპარო, უეჭველია
იპოვნიდი.

რა ქურდმა სუდიასავან ეს სიტყუა კაიგო, როგორ-
დაც კულში ესანდალა, ზე დაიწყო თავის მართლობა;
მავრამ უფრო ვერა!

ქურდმა სუდიას: წორეთ ვერე იუო, კი არ მოიპარე,
იპონე!

უ. სუდიამ ქურდს: სწორეთ ვერე იქნებოდა, იპოვნი-
დი, თორემ შენგან მოპარვა როგორ შეიძლება.

ქურდი უფრო გათამამდა ზე დაიწყო ხმა მადლა
ლაპარაკი: ჰო სენი წირიმე, მართალი ხარ; როგორ
შეიძლება იმტენი ხალხში მოვიპარო!?

სუდია ქურდს: თუ იმტენ ხალხში არაფერი მოვე-
პარა ეს კაცი არ გიჩივლებდა.

ქურდი სუდიას: არა, არ მოვიპარია; გაიარე ქარჯინა
... ..

სუ? გაიარე ღუდი & დინო იზონე!? გაიარე ზორტმანის
იზონე!? ერთიც გაიარე & — ბუხუკა იზონე!? & ეს რა
გორია სემა მსემა.

სუდია დამკარგავს: კაცო, რომ არ მოუპარავს შენ
რათ უჩივი; უგლია & უპოვნია ყოველ ფენის გადა-
დგმასზე. აბა რას იტყვ?

დამკარგავი სუდიას: თუ მართლა გაიგებ სულ ჩემი
იყო?! & მაგან მოგიპარა?! & თუ არ მოგიპარაძის, აბა
მოწამეს კითხე თუ ორივე ვაჩილას თავი დაიფიცდები.
მაშინ ტოვანი მე იქნები, & ტრაფიც გადავინდი სემა
მსემა.

სუდია ქურდს: გაიგე რა სთქუა?! თუ არ მოგიპარა-
ძით მამ დაიფიცეთ & თუ არ დაიფიცებთ გამტყუნდები.

ქურდი სუდიას: არც მოიპარე & არც ასი თუმნათ
დაიფიცებ სენმა მსემა, მე რე ვაჩილავი; ოოო! არა არა:

სუდიამ ხერხიანის ენით ქურდი მიიხიდა, & ყოვე-
ლივე მშურათ გამოათქმევინა. ქურდმაც წამოიწყო რაც-
კი იცოდა: ჩუწნ რა გერში წავედით სავაზლი არა გე-
ქონდა, იქ აიღე, იქავე დაჯექი & ქვიფი გაწიე!? ხაჭა-
ხურები & ხაბისკინები შეჭამეთ. ბურახი, არაუი & დი-
ნო დალიეთ. როცა დაითვერით ბუხუკა დაუკარი & ითა-
მაშეთ. ზორტმანში ფული რა იყო იმისი არაფერი
მიუცდი & იმიტომ მოვიდა მოწამეთა.

სუდია ქურდს: მამ როგორც ანობ, თითო ფენის
გადადგმასზე თითო რამ გიპოვნია!?. მამ კარგიყოფილას;
თუ-კი ვერც. მამ ვიღოთ & ვიღოთ ნაპოვნის...

ასე ღვინოსაც ვინაღონი ღ ფულისან ჰორტმანსაცა.

ქურდი სუდიას: ეგეც იღბალზე ჰკიდია?!

სუდია ქურდსა: მაშ როგორც მიმტკიცებ, იღბალი რა მქონია ღ არც მექნება; ღ შენ-კი იღბალი გქონია ურდობაში, ღ შენ დაისაჯები კანონით.

უ. სუდიას ლაპარაკზე, საბრალო ოსი გაუვითლდა ღ გაღურჯდა; კარგა ხანი ხმა ვეღარ ამოიღო. ათრთო- ღდა ღ კანკალი მოაუოლა. უ. სუდია აქტის წერას იჭეუვა; ვინც იქ მადურებელნი ვიუხვით, ვეღარ შევიო- უთ სიცილი, დავიწუეთ ფრუტუნნი ღ კარში გავცვივდით.

უფალო მკითხველო, ესე-კი გახლდა ბლალოჩინის ქადაგება ღ ოსის გულში დანერგვა, კარგს მთქმელს კა- რგო გამგონე უნდა; უკეთუ კაცს ან ესმის ღ უქადაგე- ბენ, ვოჯელი ამ ოსისაგით გაიგონებს.

კოსტანტინე ბერძენოვი.

უფალი ცისკრის რედაქტორ!

მაისის ჟურნალში, ზირველ ბუბტრიჩისა სტატია-
მეორე გვერდზე (209 გვერდი) არი შეცთომილება ბუ-
ჭვდისა დროს, ასე რომ თითქმის ერთი გვერდი ჩემს
მოთხოვნისა გამოტოვებულ არს, რომლისა გამო უფა-
ლთ მკითხველთა არ ძალ-უმსთ გაგებად ნამდვილია
აზრისა იმა სტატიისა, ამისათვის უმოწინაღობად ქონს-
ვთ ზემო აღნიშნულ გვერდზედ, სადაცა გათავდებიან
სიტყუანი: «ბორცსა კაცსა» ზ დაიწყებიან: «თუმცა
ბორცებანი ზ სხუანი» მათსა შუა გამოტოვებულნი
შემდგენი სიტყუანი დაბეჭდოთ შემდგომს ჟურნალში.
რითა უფალთა მკითხველთა ვრცელათ გაიგონ, თუ რისა
გამო წაკითხული მათდამო სტატია გამოდიოდა აზრ-
ნაკლებათ.

კრიგოლ ასათიანი.

ტანსაცმელნი მას ზედა იყვნენ ძვირფასნი, მაგრამ
ძვირფასნი ტანსაცმელნი ვერას დაამშვენებდნენ რა მისს
უმნოსა გამოხატულებასა.—მეორე მათგანი იყო ფე-
რად ნაკლული, სასიამოვნო ტანისა, დაუქრებოლი ვა-
მლოთ-ძილისა ახარისა გამო წაიღანსა ხელისა ს. ს.

და, ტანსაცმელი მას ზედა იყო უბრალო ზ ამუენებდა
მისსა სრბოლასა. ერთისა მასზედ შესედვით ეტუობოდა
რომ ის კაცი იყო დაღრემილი სიუქარულობისა კამო.

აქ ამ სასტუმროში იყო კიდევ ერთი მოხუცებული
ძღუდელი, რომელიც დამღვრეუდა მშუდობიანობასა სა-
სასტუმროში ზ დაუწუებდა ჭკითხვასა მოსამსახურესა,
რომელსაც სახელად ერქვა კამილო ზ ეტუოდა მას ხმა
ძაღლს:

—კამილო!

კამილო ჩუტუელობისა მებრ იმ დროებაში მოიხრი-
და წელსა სამ რიგად ზ ზასუხსა უკებდა მკითხველსა:

—ბატონო.

—ვკონეუ უფალსა გრაფსა ფრანჩესკოს კარგად ეძი-
ნა ამ ღამეს?

—რა მოგახსენო არ ვიცი, არა მკონია, არა ეფი-
ქრობ. კუშინ ბარათები მიიღო კლემენტიზისაგანა ზ მკო-
ნია იმათა კითხულობს ესლა.

იტუოდა რა ამასა კამილო, კარი კაბინეტისა ჭრან-
ჩესკო ჩენჩისა ვაიღებოდა ზ შემოგარდებოდა წინეთ
სასტუმროში საუქარელი ძაღლი ჭრანჩესკოსი, სახელად,
რომელსაც ერქვა ნერონი ზ იყო ძალიან დიდი ზ თა-
ვისა შესედულებითა შეაძინებდა ნერონი იმ შეკრები-
ლებასა, რომელიც უცდიდა ჭრანჩესკოს ჩენჩსა, სასტუ-
მროში.

წამოწოლილი კაცი მოიკერებდა ძაღლსა სანჯლითა,
ქსოვილი ქსოვილი ჩაიკოვებდა მუხისა უბაში. ქმარი მისი

კარდუკუანობადა ცოდ-შულსა, რათა დაიცვას ისინი ძა-
 ლლისკან; ირნი კაცნი, რომელნიც დასჯირობდნენ ჩა-
 შოდგებოდნენ უკანა; ძაღლი დაიწეებდა გულ შოსრუ-
 ლათ ეუფასა. მას უკან კარებში გამოჩნდებოდა მოხუცე-
 ბული კაცი, რომელიც იყო ჭრანჩესკო ჩენსი.—წინა-
 ხარნი ჭრანჩესკოსი იყო დიდებული ჩამომავლობითა
 ჭ აგრეთვე სავსე ბორცებითა.

ჭრანჩესკო ჩენსი იყო დიდათ მდიდარი, რომელსაც
 წელიწადში შემოსდიოდა მარტო სარგებელი ახი ათასი
 სკუდი. იმ დროებაში ესე სარგებელი ითვლებოდა დი-
 დათა ჭ არც ამ დროებაში შიითვლება ცოტათა. ქონე-
 ბა ესე დაუტევა ჭრანჩესკოს მამამ მისმა, რომელსაც
 ეჭირა საეკლესიო საზინა, როდესაც ჰანათ რომისა იყო
 ზიი V. ჭრანჩესკო ჩენსი იყო იმ გვარი კაცი, რომ
 მრავალი აქებდა იმას მისი კუთილ უუნებისათუს, ჭ ბუ-
 ვრი აგინებდა მისის სიბორცებისათუს; ჭრანჩესკო
 იყო მრავალჯერ დანიშნული ცუდს უოფა-ქცევაში, მა-
 გრამ უოველთუს გამოვიდოდა სიმართლითა, თაჟის ზირ-
 მომცნეობით.—

1870

„ცისკრის“ დაბრუნება
ტფილისში, ადგილობრივ
ფონთ, 7 მანეთი.

რედაქცია იმყოფება
შენობაში, მარტბორუჩანის
ვისაც კურნალი დააკლ
მიფრთოს, უმორჩილესად
აწნობოს ამ ადრესით:

„ცისკრის“ რედაქტორს

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა